

A MAGYAR KÖZLÖNY MELLÉKLETE
2022. december 2., péntek

Tartalomjegyzék

II. Törvényekhez tartozó indokolások

Végző előterjesztői indokolás az egyrészt az Európai Unió és tagállamai, másrészt a Katari Állam közötti légitársasági megállapodás kihirdetéséről szóló 2022. évi LII. törvényhez	1152
Végző előterjesztői indokolás a Magyarország Kormánya és a San Marino Köztársaság Kormánya között a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről szóló megállapodás kihirdetéséről szóló 2022. évi LIII. törvényhez	1153
Végző előterjesztői indokolás az egyes igazságügyi együttműködési tárgyú nemzetközi szerződések kihirdetéséről szóló törvények módosításáról szóló 2022. évi LIV. törvényhez	1157
Végző előterjesztői indokolás az egyes igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2022. évi LV. törvényhez	1159

III. Kormányrendeletekhez tartozó indokolások

Végző előterjesztői indokolás a 2025. évi Oszakai Világkiállítással kapcsolatos egyes rendelkezésekről szóló 490/2022. (XII. 1.) Korm. rendelethez	1189
--	------

II. Törvényekhez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás

az egyrészről az Európai Unió és tagállamai, másrészről a Katari Állam közötti légiközlekedési megállapodás kihirdetéséről szóló 2022. évi LII. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A törvényjavaslat célja az egyrészről az Európai Unió és tagállamai, másrészről a Katari Állam közötti légi közlekedési megállapodásnak (a továbbiakban: Megállapodás) Magyarország részéről történő megerősítésének biztosítása és kihirdetése. A Megállapodás Európai Unió és Katari Állam közötti aláírására 2021. október 18-án került sor Luxembourgban.

A Megállapodás célja a nemzetközi légiközlekedési lehetőségek bővítésének elősegítése, és ennek során a magas szintű normák érvényesítése, ezáltal pedig a fogyasztók, a teljes légiközlekedési értéklánc és a munkavállalók számára kínálgató előnyök kiaknázása. Egy átmeneti időszakot követően a légi fuvarozók szabadon üzemeltethetnek személy- és teherszállítási szolgáltatásokat az Európai Unió bármely pontjáról Katarba, a Megállapodás egységes szabályozási keretén belül. A Megállapodás támogatásokkal, a versenyellenes gyakorlatokkal és az átláthatósággal kapcsolatos átfogó rendelkezéseket, valamint az azok érvényesítésére szolgáló mechanizmusokat tartalmaz, és ezáltal hozzájárul az EU és Katar közötti, valamint az EU és más célpontok közötti, Katar érintésével működtetett légi járatok közötti egyenlő versenyfeltételek megteremtéséhez. A Megállapodás továbbá valamennyi uniós légi fuvarozó számára biztosítja az olyan kereskedelmi lehetőségekhez való hozzáférést, mint a földi kiszolgálással, a járatmegosztással, az intermodalitással, az árak szabad meghatározásával kapcsolatos lehetőségek. A Megállapodás szociális kérdésekre vonatkozó rendelkezéseket is tartalmaz, kötelezve a Feleket arra, hogy nemzetközi kötelezettségeiknek megfelelően – különösen a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) keretében – továbbfejlesszék a szociális és munkaügyi intézkedéseket.

A tagállamok és Katar között hatályban lévő kétoldalú légi közlekedési megállapodások vonatkozó rendelkezéseivel szemben a Megállapodás rendelkezései lesznek irányadóak. Az ilyen kétoldalú megállapodásokból eredő és a Megállapodás hatálya alá nem tartozó hatályos forgalmi jogok azonban továbbra is gyakorolhatók, feltéve hogy a tagállamok és a valamely tagállamban illetőséggel rendelkező személyek között nem alkalmaznak megkülönböztetést. A Magyarország és Katar Állam közötti légiközlekedési megállapodást a 2016. évi CLIV. törvény hirdette ki. Esetleges alkalmazási vita felmerülésekor eseti egyeztetés alapján határozható meg az, hogy a tagállami kétoldalú, vagy az uniós átfogó légiközlekedési megállapodás rendelkezései az irányadóak.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §

A Megállapodás tartalmát tekintve törvényhozási tárgykört érintő szabályokat tartalmaz, ezért a nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásról szóló 2005. évi L. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 7. § (1) bekezdés a) és (3) bekezdés a) pontjában foglaltakra tekintettel a Megállapodás kötelező hatályának elismerésére az Országgyűlés adhat felhatalmazást.

2. §

Az Nsztv. 7. § (2) bekezdése és 9. § (1) bekezdése szerint a kihirdetés az Országgyűlés hatáskörébe tartozik.

3. §

Az Nsztv. 10. § (1) bekezdés b) pontjának megfelelően a törvény 1. melléklete a Megállapodás hiteles magyar nyelvű szövegét tartalmazza.

4. §

Az Nsztv. 11. § (1) bekezdésének megfelelően rendelkezik a Megállapodás hatálybalépéséig annak ideiglenes alkalmazásáról.

5. §

Hatályba léptető rendelkezés. A hatálybalépés napját – az Nsztv. 10. § (4) bekezdésének megfelelően – a külpolitikáért felelős miniszter a Magyar Közlönyben közzétett közleményével állapítja meg.

6. §

Az Nsztv. 10. § (1) bekezdés f) pontjának megfelelően tartalmazza a megállapodás végrehajtásáért felelős szerv megjelölését.

Végső előterjesztői indokolás**a Magyarország Kormánya és a San Marino Köztársaság Kormánya között a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről szóló megállapodás kihirdetéséről szóló 2022. évi LIII. törvényhez***ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS*

A Magyarország Kormánya és a San Marino Köztársaság Kormánya között a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről szóló megállapodás (a továbbiakban: Megállapodás) létrehozásának célja a két ország közötti gazdasági kapcsolatok fejlesztése, különösen az egymás területén megvalósuló beruházási tevékenység feltételeinek kedvezőbbé és biztonságosabbá tételével, valamint a beruházások ösztönzésével.

A két ország között létrejövő beruházásvédelmi megállapodás jogi keretet teremt az egymás területén megvalósuló beruházások tekintetében. Meghatározza a beruházás fogalmát, megfogalmazza a kedvező beruházási feltételek megteremtésének szükségességét. A Megállapodás a beruházók beruházási vitáival kapcsolatban az igazságos és méltányos elbánást írja elő. Lényeges rendelkezés ezen kívül a nemzeti elbánás és a legnagyobb kedvezmény elve alkalmazásának előírása, az indokolt kivételek megjelölésével (pl. integrációk keretében nyújtott kedvezmények). Rendelkezik tovább a keletkezett jövedelmek átutalásáról, az esetleges államosítás esetén követendő gyakorlatról. A Megállapodás szabályozza a Szerződő Felek, valamint a beruházó és az állam közötti viták rendezésének módjait.

A Megállapodás egyik legfőbb rendeltetése, hogy a két ország beruházói számára biztosítottak legyenek a beruházásaik védelmét jelentő jogi garanciális elemek. A beruházók számára különösen fontos az esetlegesen – akár az állammal szemben is – felmerülő jogviták tisztességes, pártatlan választottbíráskodás mellett történő rendezése. Többek között ennek garanciáit is nyújtja a Megállapodás.

Magyarország és a San Marino Köztársaság között a tárgyalások lefolytatására irányuló felhatalmazást a Magyarország Kormánya és a Kolumbiai Köztársaság Kormánya, a Laoszi Népi Demokratikus Köztársaság Kormánya, valamint San Marino Köztársaság Kormánya között a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről szóló Megállapodások létrehozására adott felhatalmazásról szóló 17/2021. (III. 31.) ME határozat és az Európai Bizottság 2021. február 9-én kelt határozata tartalmazza.

Jelen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő, és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján az indokolás a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. és 2. §-hoz

A Megállapodás a nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásról szóló 2005. évi L. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 2. § a) pontja szerinti nemzetközi szerződésnek minősül, arra ennek megfelelően az Nsztv. előírásai vonatkoznak.

Az Nsztv. 7. § (1) bekezdés a) pontjára és (3) bekezdés b) pontjára való tekintettel a nemzetközi szerződés kötelező hatályának elismerésére akkor kerülhet sor, ha a szerződés szövegének ismeretében az Országgyűlés feladat- és hatáskörébe tartozó nemzetközi szerződés esetében az Országgyűlés erre felhatalmazást ad.

Az aláírást követően a Megállapodás hatálybalépése érdekében annak kötelező hatályát az Országgyűlés – a Megállapodás kihirdetéséről szóló törvényjavaslat elfogadása útján – ismeri el. A Kormány így a Megállapodás szövegének végleges megállapítását követően a törvényjavaslatot benyújtotta az Országgyűlésnek a Megállapodás kötelező hatályának elismerésére vonatkozó felhatalmazás megadása céljából.

A 3. §-hoz

A 3. § (1) bekezdése szerint a Megállapodás hiteles magyar nyelvű szövegét az 1. melléklet tartalmazza. A 3. § (2) bekezdése szerint a Megállapodás hiteles angol nyelvű szövegét a 2. melléklet tartalmazza.

A 4. §-hoz

A 4. § a törvény hatálybalépéséről rendelkezik.

Az 5. §-hoz

Az 5. § a törvény végrehajtásáért felelős minisztert nevezi meg.

Az 1. és a 2. melléklethez

A Megállapodás 1. cikke a fogalmi meghatározásokat tartalmazza. Lényeges, hogy a „beruházó” fogalmi meghatározása alapján biztosított a Megállapodásban rögzített védelmi és garancia rendszer. A Megállapodás a beruházó által a másik szerződő fél területén létrehozott beruházásai tekintetében alkalmazandó. A beruházás fogalma szélesen definiált, példaként beruházásnak minősül egy külföldi befektető gazdasági társaságban való részesedése, a gazdasági tevékenység megvalósításához vásárolt ingatlan, olyan jog vagy kedvezmény, ami a külföldi befektetőt megilleti.

A 2. cikkben a felek nyilatkoznak az egymás területén való beruházások ösztönzéséről és számukra kedvező üzleti környezet biztosításáról. Továbbá vállalásokat tesznek a tisztességes és méltányos elbánás biztosításáról a másik fél beruházásainak és beruházóinak számára. Emellett teljes körű biztonságot biztosítanak a másik fél területén megvalósult beruházásoknak.

A 3. cikk lényeges új szabályozási elemet tartalmaz: rögzíti a Felek szabályozási jogát. E szerint a Megállapodás rendelkezései nem befolyásolják a Felek azon jogát, hogy a jogos szakpolitikai céljaik eléréséhez szükséges szabályozási intézkedéseket fogadjanak el olyan területeken, mint a közegészségügy, a biztonság, a környezet és a közkerülés védelme, a szociális vagy a fogyasztóvédelem stb. A szabályozási keretnek a beruházás szempontjából negatív változása sem feltétlenül jelenti a Megállapodás megsértését. A Megállapodás rendelkezést tartalmaz továbbá az esetlegesen korábban nyújtott állami támogatást illetően.

A 4. cikk a diszkriminációmentesség, a nemzeti és a legnagyobb kedvezményes elbánás elvét rögzíti. A nemzeti elbánás elve szerint a külföldi beruházót a fogadó állam nem részesítheti hátrányosabb elbánásban, mint amelyet a gazdaság hazai szereplőinek biztosít. A legnagyobb kedvezmény elve alapján a szerződő államok beruházói kölcsönösen jogosultak azokra a kedvezményekre, amelyeket egy harmadik ország beruházója megkapott vagy meg fog kapni a beruházást fogadó országban. A legnagyobb kedvezmény elve alól kivételt képeznek azok a kedvezmények, amelyeket az egyik szerződő fél egy harmadik ország beruházójának vámunióban, szabadkereskedelmi övezetben, pénzügyi unióban, többoldalú beruházásvédelmi megállapodásban való részvétele kapcsán ad. Rögzítik továbbá a Felek, hogy más nemzetközi beruházási szerződésekben és egyéb kereskedelmi megállapodásokban lefektetett lényeges kötelezettségek önmagukban nem minősülnek „elbánásnak”, ezért azok, a Fél e kötelezettségekből fakadóan elfogadott vagy fenntartott intézkedése hiányában nem jelentik a cikkben foglalt kötelezettség megsértését.

Az 5. cikk rendelkezik az elszenvedett veszteségek rendezése érdekében biztosított kártalanítás feltételeiről. A cikk értelmében egyik félnek a másik fél beruházóját vagy beruházását ért háború, fegyveres összeütközés, szükségállapot, felkelés, lázadás, zavargás vagy egyéb hasonló esemény miatt a másik Szerződő Fél területén veszteséget szenvednek, az utóbbi Szerződő Fél azért kártalanítást kell hogy fizessen.

A 6. cikk rögzíti a kisajátítás szabályait. A külföldi által megvalósított beruházást nem államosíthatják, nem sajátíthatják ki vagy vonhatják olyan intézkedés/ek alá, amelynek hatása egyező az államosítással vagy a kisajátítással. Annak megítélése, hogy a hozott intézkedés vagy intézkedés sorozat a kisajátítással azonos hatású-e, tényeken alapuló, eseti elbírálást igényel, amelynek szempontjait a Megállapodás rögzíti. Az előírás alól kivételt képez a közérdekből történő kisajátítás. Ebben az esetben a kisajátítás jogszerűen, hátrányos megkülönböztetéstől mentesen, késedelem nélkül, megfelelő és tényleges kártalanítás mellett történhet. A kisajátítás napjától a tényleges kártalanítás megtörténte napjáig kereskedelmileg elfogadható mértékű kamat jár. A kártalanítás késedelem nélkül teljesítendő, ténylegesen hozzáférhetőnek, szabadon átváltható pénznemben szabadon átutalhatónak kell lennie.

A 7. cikk a beruházásból származó jövedelmek átutalásának szabadságát rögzíti, felsorolva azon fizetéseket, amelyek esetében szabad az átutalás. Az átutalásokat szabadon átváltható pénznemben vagy a beruházás pénznemében kell késedelem nélkül teljesíteni, a beruházást fogadó állam területén teljesítendő közterhek befizetését követően.

A 8. cikk a beruházáshoz kapcsolódó jogátruházás kérdéseit szabályozza. Az átruházott jogok és követelések nem haladhatják meg a beruházó eredeti jogait és követeléseit.

A 9. cikk az egyik szerződő állam és a másik szerződő állam beruházója között, az egyik szerződő állam területén lévő beruházásával kapcsolatban keletkezett viták rendezésének módját adja meg. A keletkezett vitát a vitában álló feleknek peren kívül, barátságos módon, konzultáció útján kell egymással rendezniük. Az egyik szerződő fél beruházója írásban kéri a másik szerződő felet a konzultációs vitarendezésre megadva a tényállást, a kifogással élő beruházó megállapításait, a bizonyítékokat és a feltételezett jogalapot egyaránt.

Amennyiben a vitát hat hónapon belül nem sikerül rendezni, a beruházó fordulhat a beruházást fogadó állam bíróságához; vagy a Beruházási Viták Rendezésének Nemzetközi Központjához (ICSID); vagy ad hoc választott bírósághoz, amely vagy az ENSZ Nemzetközi Kereskedelmi Jogi Bizottságának szabályai alapján jött létre; vagy a Beruházási Viták Rendezése Központjának Titkársága által az eljáráshoz szükséges kiegészítő intézkedések szabályai szerint. A vitában résztvevő felek megállapodása szerint bármely más vitarendezési forma keretében is történhet a vitarendezés. A fenti vitarendezési módok útján való igényérvényesítés kizárja, hogy a beruházó másik fórumhoz is kérelemmel forduljon az adott ügyben. A kifogásnak a megadott időn belüli benyújtásának elmulasztása jogvesztéssel jár. A választottbírók által meghozott döntés végleges és kötelező érvényű a vitában résztvevő felek számára és azt az érintett szerződő állam jogszabályaival összhangban kell végrehajtani.

A hazai, külföldön beruházást végrehajtó vállalkozások védelmében különösen nagy jelentőségű a választottbíráskodás lehetőségének biztosítása. Az Európai Unió tagországai számára legfontosabb kereskedelmi partnerekkel önálló vagy szabadkereskedelmi megállapodás keretében kitárgyalandó beruházási megállapodást a tagországok által adott felhatalmazás alapján az Európai Bizottság tárgyal. Átmeneti időre szólóan a tagországok létrehozhatnak kétoldalú beruházásvédelmi megállapodásokat azon harmadik országokkal, amelyekkel az Európai Bizottság nem rendelkezik tárgyalási felhatalmazással. Így figyelembe kell vennünk azt a tényt, hogy Magyarország kétoldalú keretben beruházásvédelmi megállapodást – megfelelő hazai és az Európai Bizottság által adott felhatalmazás alapján – csak fejlődő, legkevésbé fejlett fejlődő illetve átmeneti gazdaságú országokkal köthet, ahol a jogrend és a jogbiztonság nem minden esetben éri el a fejlett országokban meglévő szintet. Kiemelendő, hogy a beruházásvédelmi megállapodások lényegét, értelmét éppen a beruházó tulajdonának védelmét szolgáló választottbíráskodás lehetősége jelenti. Ezért fontos, hogy a megállapodások tartalmazzák a beruházók védelmét szolgáló legfőbb garanciális elemet.

A cikk rögzíti továbbá, hogy amennyiben a jövőben létrejön egy többoldalú beruházási választottbíráóság vagy a jogvitákra alkalmazandó fellebbezési mechanizmus, és az annak keretében létrejött megállapodásnak Magyarország és San Marino Köztársasága egyaránt részese, a jelen Megállapodás jogvitákra vonatkozó rendelkezései nem alkalmazandók.

A 10. cikk rögzíti, hogy a választottbírák függetlenek, és nem állhatnak kapcsolatban egyetlen kormánnyal sem, továbbá nem vehetnek részt olyan vita elbírálásában, amely közvetlen vagy közvetett összeférhetetlenséget eredményezne. Amennyiben felmerül valamely választottbíró összeférhetetlensége, az érdekelt fél kifogással élhet, amelynek keretében felkérheti az ICSID főtitkárát, hogy döntsön az érintett választottbíró kizárásáról.

A Szerződő Felek közötti jogviták rendezésének módját adja meg a Megállapodás 11. cikke. A Szerződő Felek között a Megállapodás értelmezésével és alkalmazásával kapcsolatban felmerült jogvitákat tárgyalások, konzultációk útján rendezik. Amennyiben hat hónapon belül nem sikerül rendezni a vitás kérdést, úgy azt háromtagú választottbíráóság elé kell terjeszteni. A cikk rendelkezik a választottbíráóság létrehozásának módjáról. A választottbíráóság döntése végleges és kötelező mindkét fél számára.

A 12. cikk az információk átláthatóságáról és közzétételéről szól. E cikk rendelkezik a Szerződő Felek egymás beruházóit és azok beruházásait esetlegesen érintő jogszabályaival, nemzetközi megállapodásaival kapcsolatos tájékoztatási kötelezettségéről.

A 13. cikk értelmében a Megállapodás rendelkezései nem szabhatják gátját annak, hogy a beruházó más két- vagy többoldalú nemzetközi szerződés alapján a Megállapodásban biztosítottnál kedvezőbb elbánásban részesüljön.

A 14. cikk a Megállapodás alkalmazhatóságáról rögzíti, hogy a Megállapodás rendelkezései nem alkalmazhatóak olyan jogviták vagy követelések esetén, amelyek a hatálybalépés előtt merültek fel, vagy amelyeket a hatálybalépés előtt rendeztek.

A 15. cikk a Megállapodás értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatos egyeztetések körét szabályozza.

A 16. cikk a Szerződő Felek intézkedéseinek a Megállapodás alóli általános kivételeit és azok feltételeit határozza meg. Fizetési mérleg problémák alapján rendkívüli intézkedések hozhatók. Ezen különleges körülmények között hozott intézkedéseknek azonban méltányosnak kell lenniük, nem alkalmazhatóak önkényesen, sem indokolatlan hátrányos megkülönböztetésként, és az intézkedésekről, azok mibenlétéről és várható időtartamáról a másik Szerződő Felet értesíteni kell. A Szerződő Felek megállapodtak abban is, hogy a Megállapodás 9. cikke szerinti vitarendezés nem minősül elbánásnak, preferenciának vagy kiváltságnak.

A 17. cikk a záró rendelkezéseket tartalmazza. Rendelkezik a hatálybalépés, időbeli hatály megszűnés és módosítás kérdéseiről. Magyarországnak az Európai Unió tagságával kapcsolatban rögzíti, hogy a Megállapodás nem érinti az Európai Unió alapjául szolgáló szerződésekből, valamint az elsődleges és másodlagos uniós jogból fakadó kötelezettségeinket, azokat nem érvényteleníti, módosítja vagy érinti más módon.

A Megállapodás tíz éves időtartamra szól, ami automatikusan meghosszabbodik, hacsak valamelyik Szerződő Fél a tíz éves időtartam lejárta előtt legalább egy évvel vagy azt követően bármikor írásban az fel nem mondja. A beruházások biztonsága érdekében arról is rendelkeztek a Szerződő Felek, hogy a Megállapodás felmondása előtt megvalósult beruházásokra vonatkozóan a Megállapodás rendelkezései a felmondást követő további tíz évig joghatás kiváltására alkalmasnak maradnak.

A Megállapodás bármely fél kérésére módosítható. Bármely módosítás a Megállapodás részét képezi és hatályba léptetésük módja megegyezik a Megállapodás hatályba léptetésének szabályaival.

A felek diplomáciai úton értesítik egymást arról, hogy a Megállapodás hatálybalépésére vonatkozó belső eljárási követelményeiket teljesítették. Ez a Megállapodás az utolsó értesítés keltét követő hatvanadik napon lép hatályba.

Az I. melléklet (a továbbiakban: melléklet) a Megállapodás alapján kijelölt választottbírák magatartási kódexét tartalmazza.

A melléklet 1. cikke a magatartási kódex alapvető fogalmait definiálja, úgy, mint a tag, az asszisztens, és a jelölt fogalma.

A melléklet 2. cikke a vitarendezési eljárás feddhetetlensége és pártatlansága érdekében alapvető irányadó elveket határoz meg.

A melléklet 3. cikke rögzíti, hogy választottbíróági jelölt köteles részletesen tájékoztatni a vitában álló feleket minden olyan körülményről, amely a függetlenségét vagy pártatlanságát befolyásolhatja. A tag a feladata ellátása során is köteles mindenkor tájékoztatni a vitában álló feleket a magatartási kódex tényleges vagy potenciális megsértéséről.

A melléklet 4. cikke felsorolja a választottbíróóság tagjaira vonatkozó kötelezettségeket. Ilyen kötelezettség többek között, hogy választottbíróóság tagjának meg kell ismernie a magatartási kódexet, kerülnie kell mindennemű közvetlen vagy közvetett összeférhetetlenséget, illetve, hogy nem fogadhat el utasítást szervezettől vagy kormánytól stb. A tagnak továbbá biztosítania kell, hogy asszisztense is ismerje a kódex rá vonatkozó, releváns részeit.

A melléklet 5. cikke szabályozza a korábbi választottbíróági tag helyzetét. A korábbi tag a Megállapodással összefüggő feladatai megszűnését követő három évig nem járhat el kapcsolódó jogvitában, és nem járhat el a vitában álló felek valamelyike által kijelölt jogi tanácsadóként, szakértőként, tanúként más beruházási vitában sem. Kötelezettségszegés esetén az ICSID főtitkára vizsgálja ki az ügyet, és az erről született döntést nyilvánosságra hozza.

A melléklet 6. cikke rögzíti a tag és a korábbi tag titoktartási kötelezettségét.

A melléklet 7. cikke előírja, hogy a választottbíróági tag köteles nyilvántartást vezetni és záró elszámolást készíteni a saját és az asszisztense eljárással kapcsolatos időráfordításáról és költségeiről.

Végző előterjesztői indokolás az egyes igazságügyi együttműködési tárgyú nemzetközi szerződések kihirdetéséről szóló törvények módosításáról szóló 2022. évi LIV. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A törvényjavaslathoz tartozó indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában kerül közzétételre.

A Javaslát módosít három hágai egyezményt kihirdető jogszabályt a nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásról szóló 2005. évi L. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) rendelkezéseire figyelemmel: pótolja a magyar nyilatkozatok és fenntartások korábban kihirdetésre nem került angol nyelvű szövegét, illetve kihirdeti, hogy Magyarország mely államok egyezményekhez való csatlakozását fogadta el.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1–2. §

A Gyermekek Jogellenes Külföldre Vitelének Polgári Jogi Vonatkozásairól szóló, Hágában az 1980. évi október 25. napján kelt szerződés (kihirdette az 1986. évi 14. tvr., a továbbiakban: hágai gyermekelviteli szerződés) 38. cikke értelmében az államok szerződéshez való csatlakozása csak azon Szerződő Államokkal való viszonylatban lesz érvényes, amelyek kinyilvánították, hogy elfogadják a csatlakozást. Magyarország szerződéshez való csatlakozása óta számos állam csatlakozását elfogadta. A csatlakozások elfogadásáról szóló nyilatkozatokat az Nsztv. 10. § (1) bekezdés d) pontja értelmében a kihirdető jogszabálynak tartalmaznia kell; miután a kihirdető jogszabály módosítására a csatlakozások elfogadása idején nem került sor, a Javaslat ezt a hiányosságot pótolja. A kihirdető törvényerejű rendelet melléklete tartalmazza azon államok felsorolását, továbbá azok és Magyarország viszonylatában a hatálybalépés időpontját, amelyek csatlakozásának az elfogadásáról szóló nyilatkozat 2014. október 14. napja előtt letétbe helyezésre került. 2014. október 14-én hirdette ki ugyanis az Európai Unió Bírósága 1/13. számú véleményét, amelyben megállapította, hogy a hágai gyermekelviteli szerződéshez harmadik államok által történő csatlakozás elfogadása az EU kizárólagos külső hatáskörébe tartozik. Figyelemmel arra viszont, hogy a szerződésnek csak államok lehetnek részei, az EU maga nem, harmadik államok csatlakozásának elfogadása úgy történik, hogy az Európai Unió Tanácsának határozata jogosítja és kötelezi a tagállamokat, hogy a csatlakozás elfogadásáról szóló nyilatkozatot megtegyék, azzal, hogy ezt az EU nevében teszik. Az EU kizárólagos hatáskörére tekintettel kifejezetten az uniós jogba ütközne, ha harmadik állam csatlakozásának elfogadása tekintetében valamelyik tagállam belső jogi aktust fogadna el; ezért a kihirdető törvényerejű rendelet Javaslat szerinti melléklete csak a 2014. október 14. előtt elfogadott csatlakozásokat tartalmazza.

3. §

A § tartalmazza a polgári és kereskedelmi ügyekben külföldön történő bizonyításfelvételtől szóló, Hágában, 1970. március 17. napján kelt Egyezményhez (kihirdette a 2004. évi CXVI. törvény, a továbbiakban: hágai bizonyításfelvételi egyezmény) tett magyar fenntartások és nyilatkozatok angol nyelvű szövegét. Az Nsztv. 10. § (2) bekezdése értelmében ugyanis, ha a szerződés hiteles szövege, illetve a szerződéshez fűzött fenntartások, nyilatkozatok hiteles szövege kizárólag idegen nyelvű, a kihirdető jogszabály azok szövegét egyrészt az egyik hiteles nyelven, másrészt hivatalos magyar nyelvű fordításban tartalmazza. A hágai bizonyításfelvételi egyezmény hiteles nyelve a francia és az angol, ezért a Javaslat a kihirdető törvényt kiegészíti a nyilatkozatok angol nyelvű szövegével.

A hágai bizonyításfelvételi egyezmény 23. cikkéhez tett magyar nyilatkozatot a nemzetközi magánjogról szóló 2017. évi XXVIII. törvény (a továbbiakban: Nmjt.) 131. §-a érdemben módosította. Az Nmjt. elfogadását követően az egyezmény letétmentésének, Hollandia Külügyminisztériumának értesítése a nyilatkozat módosításáról elmaradt; a Javaslat elfogadását követően a letétmentés értesítésére sor kerül.

4–5. §

A hágai bizonyításfelvételi egyezmény 39. cikke értelmében az államok egyezményhez való csatlakozása csak azon Szerződő Államokkal való viszonylatban lesz érvényes, amelyek kinyilvánították, hogy elfogadják a csatlakozást. Magyarország egyezményhez való csatlakozása óta számos állam csatlakozását elfogadta. A csatlakozások elfogadásáról szóló nyilatkozatokat az Nsztv. 10. § (1) bekezdés d) pontja értelmében a kihirdető jogszabálynak tartalmaznia kell; miután a kihirdető jogszabály módosítására a csatlakozások elfogadása idején nem került sor, a Javaslat ezt a hiányosságot pótolja. A kihirdető törvény 1. melléklete tartalmazza azon államok felsorolását, továbbá azok és Magyarország viszonylatában a hatálybalépés időpontját, amelyek csatlakozásának az elfogadásáról szóló nyilatkozat letétbe helyezésre került a Javaslat hatálybalépéséig. A kihirdető törvény 4. § (2) bekezdése tartalmazza azon államok felsorolását, amelyek közelmúltbeli csatlakozását Magyarország a Javaslat alapján fogadja el. Az Egyezmény ezen államok és Magyarország viszonylatában történő hatálybalépésének naptári napját – annak ismertetéét követően – a külpolitikáért felelős miniszter a Magyar Közlönyben haladéktalanul közzétett közleményével állapítja meg.

6. §

A Javaslat kiegészíti a polgári és kereskedelmi ügyekben keletkezett bírósági és bíróságon kívüli iratok külföldön történő kézbesítéséről szóló, Hágában, 1965. november 15. napján kelt Egyezmény (a továbbiakban: hágai kézbesítési egyezmény) kihirdetéséről szóló 2005. évi XXXVI. törvényt az egyezményhez tett magyar fenntartások és nyilatkozatok angol nyelvű szövegével. Az Nsztv. 10. § (2) bekezdése értelmében ugyanis, ha a szerződés hiteles szövege, illetve a szerződéshez fűzött fenntartások, nyilatkozatok hiteles szövege kizárólag idegen nyelvű, a kihirdető jogszabály azok szövegét egyrészt az egyik hiteles nyelven, másrészt hivatalos magyar nyelvű fordításban tartalmazza. A hágai kézbesítési egyezmény hiteles nyelve a francia és az angol, ezért szükséges a magyar fenntartások és nyilatkozatok angol nyelvű szövegének kihirdetése.

A hágai kézbesítési egyezmény 5. cikk harmadik bekezdéséhez tett magyar nyilatkozatot az Nmjtvt. 132. §-a érdemben módosította. Az Nmjtvt. elfogadását követően az egyezmény letéteményesének, Hollandia Külügyminisztériumának értesítése a nyilatkozat módosításáról elmaradt; a Javaslat elfogadását követően a letéteményes értesítésére sor kerül.

7. §

Hatályba léptető rendelkezés.

Végső előterjesztői indokolás az egyes igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2022. évi LV. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A törvényjavaslatához tartozó indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában kerül közzétételre.

1. Az iparjogvédelmi tárgyú törvények – a használati minták oltalmáról szóló 1991. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Hmtv.), a találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1995. évi törvény (a továbbiakban: Szt.), a védjegyek és földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XI. törvény (a továbbiakban: Vt.) és a formatervezési minták oltalmáról szóló 2001. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban: Fmtv.) – módosításának célja az egyes, a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala (a továbbiakban: SZTNH) előtti eljárásoknak a gyakorlati tapasztalatokon nyugvó finomhangolása, technikai módosítása, valamint más hazai, eljárási jogszabályokkal – mint a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) és az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) – való összehangolása. A módosítások érintik az egyes eljárások szünetelésére és felfüggesztésére, oltalmi idők számítására, a lajstromozást kérelmező személyében bekövetkező változásokra és az egyes eljárási határidőkre vonatkozó rendelkezéseket.
2. A szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Szt.) módosításának célja kisebb jogértelmezési, valamint technikai jellegű pontosítások átvezetése, amelyek részben a műsorszolgáltató szervezetek egyes online közvetítéseire, valamint televíziós és rádiós műsorok továbbközvetítésére alkalmazandó szerzői jogok és szerzői joggal szomszédos jogok gyakorlására vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint a 93/83/EGK tanácsi irányelv módosításáról szóló, 2019. április 17-i (EU) 2019/789 európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: SatCab II irányelv) és a digitális egységes piacon a szerzői és szomszédos jogokról, valamint a 96/9/EK és a 2001/29/EK irányelv módosításáról szóló, 2019. április 17-i (EU) 2019/790 európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: CDSM irányelv) 2021. június 1. napjával megvalósított átültetését követően született gyakorlati tapasztalatokon alapulnak.

3. A közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény (a továbbiakban: Kjt.) módosítása a közjegyzők működésének gördülékenyebbé tételét segíti elő. Erre tekintettel a Javaslat egyértelműen meghatározza a közjegyzői irodában tagként résztvevő személyek körét, továbbá a közjegyző helyettesítésére vonatkozó szabályokat pontosítja. Egyebek mellett korlátozza a Javaslat a nyugalmazott közjegyző helyettesítési tevékenységét. A nyugalmazott közjegyző csak a saját korábbi székhelyén, az utód közjegyző hivatalba lépéséig lesz kirendelhető tartós helyettesként.

A Javaslat azon közjegyzők számára, akiknek az öregségi nyugdíjkorhatár, de legalább a 65. életév betöltéséig kevesebb, mint 5 év van hátra, lehetőséget kíván biztosítani arra, hogy mentesüljenek az irodaalapítási kötelezettség és az ezzel járó adminisztratív terhek alól. A Javaslat elfogadása esetén ezek a közjegyzők a tevékenységüket továbbra is egyénileg folytathatják.

A Kjt. módosításához kapcsolódóan a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (a továbbiakban: Ctv.) módosítását az indokolja, hogy a helyettes irodavezető adatainak feltüntetéséhez a megfelelő jogalap rendelkezésre álljon, ezért a Javaslat a közjegyzői iroda esetén a cégjegyzékben kötelezően feltüntetendő adatnak minősíti a helyettes irodavezető nevét, lakóhelyét, amelyet a cégbíróság a területi kamara határozata alapján jegyez be.

Szintén a Kjt. módosításához kapcsolódóan a veszélyhelyzettel összefüggő átmeneti szabályokról szóló 2021. évi XCIX. törvény módosítását az indokolja, hogy a közjegyzői irodává alakulás határideje 2022. december 31-én lejár, ezért a szabály ezt követően okafogyottá válik.

4. 2022. szeptember 14. napján került elfogadásra a digitális ágazat vonatkozásában a versengő és tisztességes piacokról, valamint az (EU) 2019/1937 és az (EU) 2020/1828 irányelv módosításáról szóló (EU) 2022/1925 európai parlamenti és tanácsi rendelet [Digital Markets Act, a továbbiakban: (EU) 2022/1925 európai parlamenti és tanácsi rendelet].

A Javaslat elsődleges célja az (EU) 2022/1925 európai parlamenti és tanácsi rendelettel való összhang megteremtése. A hatékony jogérvényesítés érdekében a Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) az (EU) 2022/1925 európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében kapuörnek minősülő vállalkozásokkal szemben vizsgálatokat folytathat le, illetve egyes vizsgálati cselekmények tekintetében együttműködhet az Európai Bizottsággal (a továbbiakban: Bizottság).

A Javaslat másodsorban a gyakorlati tapasztalatokon alapuló módosítások átvezetését is célozza, az alábbiak szerint:

- A vertikális csoportmentességi szabályokhoz kapcsolódóan annak lehetővé tétele, hogy egyedi esetben, és ne csak a hasonló megállapodások együttes hatása alapján lehessen megállapítani, hogy a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tptv.) 17. §-ában foglalt feltételek nem állnak fenn.
- A felszólító levél új jogintézményének meghonosítása, amely révén a GVH-nak egy addicionális eszköze lenne a versenyfelügyeleti eljárás előtt a potenciálisan jogsértő vállalkozásokkal történő kapcsolatfelvételre. A felszólító levél megküldése nem bír joghatással, a megküldött felszólító levélben a GVH aggályait közölheti, amelyre az érintett vállalkozás válaszolhat, vagy adott esetben jogsértő magatartásával felhagyhat.
- A fúziókontroll szabályainak módosítása, ideértve a bejelentési küszöbszámok inflációkövető emelését, a bejelentés legkorábbi időpontjára vonatkozó rendelkezés módosítását (a bejelentés legkorábbi lehetséges időpontjának előrébb hozása útján), valamint a versenyfelügyeleti eljárásért az ügyfelek által fizetendő igazgatási szolgáltatási díj emelését.

5. Az (EU) 2017/1132 irányelvnek a digitális eszközök és folyamatok társasági jog terén történő használata tekintetében történő módosításáról szóló 2019. június 20-i 2019/1151 (EU) európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: Digitális Irányelv) rendelkezéseit Magyarországnak két ütemben kell átültetnie. Az első ütemben harmonizálandó rendelkezéseket a tőkeegyesítő társaságok határokon átnyúló átalakulásáról, egyesüléséről, szétválásáról és egyéb jogharmonizációs célú törvénymódosításról szóló 2021. évi CXXIV. törvény ültette át a magyar jogba 2022. augusztus 1-i hatálybalépéssel. Jelen törvényjavaslat célja, hogy a 2023. augusztus 1. napjával átültetendő, törvényi szintű rendezést igénylő rendelkezéseket meghatározza. A Javaslat kiemelt jelentőségű szabályozási tárgyköre, hogy Európai Unió szintű információcserére kerülhet sor, amelynek során a tagállamok tájékoztatják a megkereső tagállamot arról, hogy a megkeresésében megjelölt személy az érintett tagállamban a vezető tisztségviselői megbízás vonatkozásában eltiltás hatálya alatt áll-e.

6. A hagyatéki eljárásról szóló 2010. évi XXXVIII. törvény módosítása az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvénnyel való összhang megteremtését szolgálja, abban a körben, ahol az örökhagyó a halálakor ügyvéd volt. Emellett a Javaslat a konzuli védelemről szóló 2001. évi XLVI. törvény rendelkezéseire is hozzáigazítja a Hetv. előírásait.
7. A bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvény módosítása biztosítja, hogy az ítélőtáblákhoz tartozó vármegyék helyesen kerüljenek a törvény 2. mellékletében feltüntetésre. Egyúttal a törvényjavaslat a módosításhoz kapcsolódóan rendelkezik a területi közigazgatás működésével kapcsolatos egyes kérdésekről, valamint egyes törvényeknek az Alaptörvény tizenegyedik módosításával összefüggő módosításáról szóló 2022. évi XXII. törvény érintett rendelkezéseinek a hatályba nem lépéséről.
8. A Javaslat módosítja a gondnokoltak és az előzetes jognyilatkozatok nyilvántartásáról szóló 2013. évi CLXXV. törvényt annak érdekében, hogy az adóhatóság az eljárásai során az eljárási képesség fennállásának megállapításához szükséges adatokat a gondnokoltak nyilvántartásából közvetlen adathozzáféréssel legyen jogosult megismerni.
9. A Javaslat több nemzetközi jogi kötelezettséggel kapcsolatos jogszabály-módosítást tartalmaz.

Szükséges a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) és a jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Jst.) módosítása a gyermektartás és a családi tartások egyéb formáinak nemzetközi behajtásáról szóló, 2007. november 23-i hágai egyezmény (kihirdette a Tanács 2011/432/EU határozata) megfelelő hazai alkalmazásához. Az egyezmény alapján zajlik az együttműködés tartási ügyekben azon EU-n kívüli államokkal, amelyek szintén csatlakoztak az egyezményhez. Bár az egyezmény 2014. augusztus 1. óta hatályban van Magyarországon és a többi EU-tagállamban, jelentősége az utóbbi években nőtt meg immár 18 EU-n kívüli állam csatlakozásával, illetve azzal, hogy a Brexitet követően magyar-brit vonatkozásban is ezen egyezményt kell alkalmazni a tartási ügyekben való együttműködésre a vonatkozó EU-szabályozás helyett.

A Vht. technikai jellegű módosítása szükséges a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2012. december 12-i 1215/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet és a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló Luganóban 2007. október 30. napján aláírt Luganói Egyezmény (kihirdette a 2009/430/EK tanácsi határozat) megfelelő hazai alkalmazásához, a közjegyzők által kibocsátott fizetési meghagyásokkal kapcsolatban.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §

A Hmtv. 11. §-ának hatályos szövege nem rendelkezik teljes körűen a használati minták oltalmi idejére vonatkozó számítás szabályairól, ezért indokolt a törvény kiegészítése az ezt szabályozó – az Szt. megfelelő rendelkezésére utaló – rendelkezéssel.

2. §, 39. §, 45–49. §, 59. §, 61–62. §

Az adatközlés intézménye 2011. január 1. napjával megszűnt, ezzel egyidejűleg kikerült az Szt. szövegéből a szabadalmi bejelentésekről vezetett nyilvántartás is, abban csak a közzétett szabadalmi bejelentésekről vezetett lajstrom szerepel. Ez azt eredményezi, hogy a szabadalmi, használatiminta-oltalmi és növényfajta-oltalmi bejelentések kapcsán az SZTNH részéről ügyviteli feladatainak hatékony ellátásához (pl. iktatás, határidők figyelése, hiánypótlási felhívás kiküldése, amelyeket különböző szervezeti egységek végeznek) elengedhetetlen a bejelentési nyilvántartás vezetése.

3. §

A javaslat az Szt. mintájára használatiminta-oltalmi bejelentések vonatkozásában is előírja a Hmtv. 32. § (2) bekezdésének módosítása útján az igénypontok egyértelműségének követelményét. A két oltalmi forma részben eltérő célkitűzéséből ugyanis nem következik, hogy ne lenne megkövetelhető használatiminta-oltalmi bejelentések vonatkozásában is az oltalmi kört meghatározó, kiemelt fontossággal bíró igénypontok egyértelműsége. A módosítás továbbá összhangba hozza a Hmtv. és az Szt. párhuzamos rendelkezéseit, ahol az igénypontok leírást követő helyzetére vonatkozó szabály a továbbiakban az alaki rendeletekben kerül szerepeltetésre.

4. §

A Hmtv.-nek a bejelentés módosítására vonatkozó jelenlegi szabályozása [35. § g) pont] a sokéves gyakorlat által is igazolt módon nem tekinthető egyértelműnek, félreértésre adhat okot, mivel az „új tartalom bevitelére” való utalás azt a képzetet kelt(het)i egyes ügyfelekben, hogy csupán az új szöveg, vagy ábra(részlet) beiktatása nem megengedett, holott a jogalkotói szándék, a szabadalmi ügyintézés módszertani útmutatója és a következetes hivatali joggyakorlat egyaránt tiltja a meglévő szövegeknek és ábrarészleteknek a bejelentés tárgyát bővítő törlését is. Ezért indokolt a hivatkozott megtevesztő kifejezés törlésével a rendelkezés általánosabb értelművé tétele, igazodva annak mindenkori értelmezéséhez.

5. §

A Hmtv. 36. § (4) bekezdésének módosításával a szabályozás a továbbiakban igazodik a következetes gyakorlathoz, amely szerint, ha a bejelentő válaszol az SZTNH felhívására, és a bejelentés ennek ellenére sem elégíti ki a vizsgált követelményeket, úgy a bejelentés elutasításra kerül.

6. §

A Javaslat a Kjtv. 32. § (2) bekezdésének módosításával megszünteti azt a lehetőséget, hogy a közjegyzőt nyugalmazott bíró állandó vagy tartós helyettesként helyettesítse. Erre figyelemmel a felelősségbiztosításra vonatkozó Kjtv. 10. § (3) bekezdésében is törölni kell a nyugalmazott bíróra történő utalást.

7. §

A Kjtv. 31/B. §-a tartalmazza a közjegyzői irodai tagság létesítése, illetve ezen engedély visszavonása iránti eljárást, ugyanakkor ezek az eljárások nem kerültek feltüntetésre a területi kamara elnökségének hatáskörét felsoroló 11/A. §-ban. A Javaslat ennek megfelelően a tagság létesítése iránti engedélynek, illetve ezen engedély visszavonása iránti eljárással bővíti a területi kamara elnökségének hatáskörét felsoroló 11/A §-t.

8. §

A közjegyzői tevékenység közhatalmi jellegére tekintettel a Javaslat egyértelműen meghatározza a közjegyzői irodákban tagként résztvevő természetes személyek körét, a közjegyzőre, a közjegyző alkalmazásában álló közjegyzőhelyettesre és nyugalmazott közjegyzőre, illetve a közjegyző közeli hozzátartozójára korlátozza a lehetséges tagokat.

9. §

A Javaslat az iroda alapítási engedély megadására vonatkozó szabályokat azzal egészíti ki, hogy az alapítási engedélyt megadottnak kell tekinteni, ha a területi kamara elnöksége az eljárásra rendelkezésre álló határidőben nem bírálja el a kérelmet. A Javaslat a kérelemmel kapcsolatos hiánypótlási felhívásra maximálisan 30 napos határidőt ad azzal, hogy a hiánypótlás időtartama a határidőbe nem számít bele.

10. §

Annak érdekében, hogy a közjegyzőtől elkülönülő vagyona legyen a közjegyzői irodának, a Javaslat kimondja, hogy a közjegyzőt illető összegek és azok járuléka a közjegyzői iroda bevételeit képezik, ezek biztosítékainak jogosultja is az iroda lesz, továbbá az adatfelhasználás körét az ezen összegek, járulékaik és biztosítékaik nyilvántartásához és érvényesítéséhez szükséges körben bővíti.

11–13. §

A közjegyző helyettesítésének két formája van az alapul szolgáló okokra figyelemmel: egyrészt az állandó helyettesítés a rövidebb, alkalomszerűbb (például nyári szabadság) távollétek esetére, másrészt a tartós helyettesítés, amely huzamosabb időre szól, például a megüresedett álláshelyre annak betöltéséig vagy a közjegyző szolgáltatásának szünetelése idejére. A Javaslat meghatározza pontosan, hogy ki rendelhető ki helyettesként. Nem lehet a jövőben helyettes a nyugalmazott bíró, a nyugalmazott közjegyző pedig csak kivételesen a Kjtv. 37. § (6) bekezdésében meghatározottak szerint, csak a saját korábbi székhelyén, az utód közjegyző hivatalba lépéséig rendelhető ki tartós helyettesként. A nyugalmazott közjegyző a helyettesítési tevékenységet egyénileg is folytathatja, ugyanakkor, ha közjegyzői iroda formájában működik – a közjegyzői iroda korlátozott felelősségű társasággá való átalakulására vonatkozó 90 napos határidő a kirendelés megszűnésétől számítandó.

A közjegyző helyettesítése kapcsán a Javaslat beemeli a közjegyzőjelöltet, a közjegyzői irodai ügyintézőt és az ügyintézőt is a helyettesítés során eljárók körébe, ezzel bővítve a helyettesnek segítő munkatársak körét.

14. §

A jelenleg hatályos szabályozás szerint az állandó helyettesi megállapodás vonatkozik az állandó helyettes és a helyettesített közjegyző közötti jogviszonyra, amely megállapodást a Magyar Országos Közjegyzői Kamara hagyja jóvá, és amely megállapodásnak a kötelező tartalmi elemeit a Kjtv. 37/A. § (2) bekezdése sorolja fel. A Javaslat úgy rendelkezik, hogy amennyiben az állandó helyettesítési megállapodás másként nem rendelkezik, úgy az állandó helyettes a helyettesített közjegyző közjegyzői irodája keretében folytatja a helyettesítési tevékenységet. Ezzel a rendelkezés egyértelműsíti, hogy főszabály szerint, eltérő tartalmú megállapodás hiányában az állandó helyettes tevékenységi formája közjegyzői iroda.

15. §

A Javaslat a Kjtv. 31/B. § új (1a) bekezdésében egyértelműen meghatározza a közjegyzői irodákban tagként résztvevő természetes személyek körét. Ehhez kapcsolódóan átmeneti rendelkezést tartalmaz a Javaslat akként, hogy a cégjegyzékbe bejegyzett közjegyzői irodáknak 2023. március 31-ig kell eleget tenniük az új szabályoknak.

A Javaslat azon közjegyzők számára, akiknek az öregségi nyugdíjkorhatár, de legalább a 65. életév betöltéséig kevesebb, mint 5 év van hátra, lehetőséget biztosít arra, hogy mentesüljenek az irodaalapítási kötelezettség és az ezzel járó adminisztratív terhek alól. A Javaslat elfogadása esetén ezek a közjegyzők a tevékenységüket továbbra is egyénileg folytathatják.

16–17. §

A Javaslat arra tekintettel, hogy a közjegyzőnek a kinevezésétől számított 3 hónapon belül hivatalba kell lépnie, a jelenlegi két hónapról 15 napra rövidíti le a területi kamara elnökségének az irodaalapítási engedély kiadására vonatkozó határidejét.

A fentiek mellett a Javaslat a közjegyzői irodai tagságra vonatkozó új rendelkezéseknek megfelelően módosítja a Kjtv. 31/B. § (4)–(8) bekezdését, 31/C. § (2) bekezdés b) pontját, valamint a 31/E. § (4) bekezdését.

A Javaslat hatályon kívül helyezi azt a rendelkezést, amely a közjegyzővel munkaviszonyban állókat sorolja fel. A rendelkezés a jövőben ebben a formájában nem szükséges, mert a közjegyzők a jövőben főszabály szerint közjegyzői irodai formában működnek, így a közjegyzői iroda a munkáltató. Azokra a kivételes esetekre, amikor mégsem a közjegyzői iroda a munkáltató, a Javaslat külön szabályokat ad. A Javaslattal a Kjtv. 37. §-ba beemelt új (5) bekezdés lehetővé teszi, hogy ha a helyettesítést ellátó egyénileg végezheti a tevékenységét, úgy ő legyen a munkáltató. Továbbá azok a közjegyzők lehetnek még munkáltatók a Kjtv. átmeneti szabályokat tartalmazó 182. § új (18) bekezdése alapján, akik átmenetileg, a nyugdíjba vonulásukig még egyénileg végezhetik a tevékenységüket.

A Ctv. 27. § új (12) bekezdésére tekintettel a Kjtv. 37/D. § (4) bekezdésében feleslegessé váltak az „ , és erről a cégbíróságot tájékoztatja” szövegrészek, melyeket ennek megfelelően indokolt hatályon kívül helyezni.

18. §

Magyarország és a többi EU-tagállam vonatkozásában 2014. augusztus 1-én lépett hatályba a gyermektartás és a családi tartások egyéb formáinak nemzetközi behajtásáról szóló, 2007. november 23-i hágai egyezmény (kihirdette a Tanács 2011/432/EU határozata, a továbbiakban: hágai tartási egyezmény), amely a tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló 2008. december 18-i, 4/2009/EK tanácsi rendelet (a továbbiakban: tartási rendelet) előzményének tekinthető, és szabályozása sok tekintetben megegyezik a tartási rendeletével. A 2007-es hágai tartási egyezményhez egyre több állam csatlakozik (jelenleg 18 EU-n kívüli állam a részese), ezért biztosítani kell az egyezmény alkalmazásának belső jogi feltételeit. Így szükséges a Vht. 10. § e) pontjának kiegészítése: a tartási rendelethez hasonlóan a hágai tartási egyezmény alapján szintén előterjeszthetők különleges intézkedések iránti megkeresések (pl. a kötelezett jövedelméről, anyagi helyzetéről információk beszerzése iránt) még az egyezmény szerinti kérelem elkészítése előtt, annak megállapítása érdekében, hogy a jelentős adminisztrációt és fordítási költséget igénylő kérelmet célszerű-e előterjeszteni. Az ilyen jellegű, a tartási rendelet szerinti megkeresések végrehajtható okiratok; a Vht. 10. § e) pontjának módosításával a hágai tartási egyezmény szerinti külföldi megkeresés alapján a magyar központi hatóság által kiállított megkeresés is végrehajtható okiratnak minősül.

19. §

Tekintettel arra, hogy az Alkotmánybíróság a Vht. 15. § (1) bekezdés b) pontjának a 2023. március 31-i hatállyal történő megsemmisítéséről rendelkezett, a módosítás értelmében az elsőfokon eljáró bíróság végrehajtási lapot állít ki a polgári jogi igénynek helyt adó rendelkezése alapján, valamint a bíróság büntetőügyben hozott határozatának a büntetőeljárásban részt vevő személy részére büntügyi költség megállapításáról szóló rendelkezése alapján is.

20. §

A polgári és kereskedelmi ügyekben hozott határozatok kölcsönös elismerését és végrehajtását az Európai Unióban a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2012. december 12-i 1215/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: Brüsszel IA rendelet), az EFTA-tagállamok vonatkozásában pedig a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, Luganóban 2007. október 30. napján aláírt Luganói Egyezmény (kihirdette a 2009/430/EK tanácsi határozat, a továbbiakban: Luganói Egyezmény) biztosítja. A Brüsszel IA rendelet és a Luganói Egyezmény hatálya nemcsak a bírósági határozatokra, hanem polgári és kereskedelmi ügyekben eljáró más hatóságok határozataira, illetve végrehajtható közokiratokra is kiterjed. A Brüsszel IA rendelet 3. cikk a) pontja kifejezetten nevesíti, hogy annak hatálya kiterjed Magyarországon a fizetési meghagyásos eljárásokban a közjegyző által hozott határozatokra is, míg a Luganói Egyezmény 62. cikke úgy rendelkezik, hogy az egyezmény alkalmazásában a „bíróság” kifejezés az államok azon hatóságait is magában foglalja, amelyek az egyezmény hatálya alá tartozó ügyekben hatáskörrel rendelkeznek.

A másik állambeli végrehajtásra irányuló kérelemhez a határozaton, illetve közokiraton túl csatolni kell az eredeti állam illetékes hatósága által kibocsátott, a határozat, illetve közokirat legfontosabb adatairól kiállított, a Brüsszel IA rendelet, illetve a Luganói Egyezmény megfelelő melléklete szerinti tanúsítványt. Magyar határozatok és közokiratok vonatkozásában a Vht. 31/C. §-a határozza meg, hogy mely hatóság állítja ki a külföldi végrehajtáshoz szükséges tanúsítványokat. A Brüsszel IA rendelet, illetve a Luganói Egyezmény hatálya alá tartozó ügyek szempontjából a magyarországi közjegyzők sajátosan kettős helyzetben vannak: egyes ügyekben, így fizetési meghagyásos eljárásokban marasztalást tartalmazó határozatot hoznak, míg más ügýtípusokban végrehajtható közokiratokat bocsátanak ki. Amennyiben ezek más EU- vagy EFTA-tagállamban történő végrehajtása szükséges, egy fizetési meghagyásban hozott határozat esetén a határozatokra vonatkozó, a Brüsszel IA rendelet I., illetve a Luganói Egyezmény V. melléklete szerinti tanúsítványt kell kibocsátaniuk, míg végrehajtható közokiratok esetén a közokiratok végrehajtásához szükséges, a Brüsszel IA rendelet II., illetve a Luganói Egyezmény VI. melléklete szerinti tanúsítványt. A Vht. 31/C. § (2) bekezdésének hatályos d)–e) pontja ugyanakkor valamennyi közjegyzői okirat (legyen az marasztalást tartalmazó végzés vagy közokirat) vonatkozásában a végrehajtható közokiratokra vonatkozó tanúsítvány kiállítását írja elő. A módosítással egyértelművé válik, hogy fizetési meghagyásos eljárásban hozott határozatokról a közjegyzőnek a határozatokról szóló tanúsítványt kell kiállítania.

21. §

A végrehajtás során felmerülő költséget főszabály szerint a végrehajtást kérő előlegezi, és az adós viseli. Mindazonáltal, ha a végrehajtási lap vagy a végrehajtási záradék törvény megsértésével került kiállításra és a bíróság visszavonja a végrehajtási lapot, vagy törli a végrehajtási záradékot, akkor a végrehajtás során felmerült költségek megfizetése minden esetben a végrehajtást kérőt terhelik.

22. §

A módosítás értelmében, ha valamennyi tartozás összesített tőkeösszege a Vht. 52/B. § (1) bekezdése szerint a 2 vagy 3 millió Ft-ot nem haladja meg és a végrehajtást kérő természetes személy, akkor az adós részére legfeljebb 1 évre részletfizetés megállapítható, azonban jogi személy és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet végrehajtást kérő esetében attól függően, hogy a tartozások összesített tőkeösszege az 500 ezer Ft-ot meghaladja vagy sem, megállapítható a részletfizetés legfeljebb 2 évre vagy 1 évre. Ha az 500 ezer Ft-ot nem haladja meg az adós valamennyi tartozásának összesített tőkeösszege legfeljebb 1 évre, ha pedig az 500 ezer Ft-ot meghaladja, akkor legfeljebb 2 évre állapíthatja meg a végrehajtó a részletfizetést.

23. §

A végrehajtó az adós számára havi egyenlő összegű részleteket állapíthat meg a Vht. 52/A. § (5) bekezdés b) pontja szerint legfeljebb 1 vagy 2 évre, ha megtette az intézkedéseket az adós pénzügyi intézménynél kezelt összegeinek, munkabérének, ingóságainak végrehajtás alá vonása iránt, de azok eredményeként a tartozás teljes összegét nem sikerült behajtani és a követelés behajtása érdekében az adós lakóingatlanának árverésére lenne szükség. A részletfizetés feltétele, hogy az adóssal szemben indult végrehajtási eljárások követeléseinek összesített tőkeösszege a 2 millió Ft-ot nem haladja meg vagy pedig a 3 millió Ft-ot nem haladja meg valamennyi tartozás összesített tőkeösszege, de más követelés biztosítására zálogjog is be van jegyezve az adós lakóingatlanára az ingatlan-nyilvántartásba.

24. §

A nyugdíjfolyósító szerv számára jelentős többletterhet jelent az arányos kielégítésre vonatkozó szabályok betartása, továbbá a több tartozással rendelkező nyugdíjasok ellátása jellemzően alacsony összegű, amelyből a tartozások arányos kielégítése csekély mértékben valósítható meg. A módosítás értelmében a nyugdíjfolyósító szervnek az arányosításra vonatkozó szabályokat csak a gyermektartásdíj követelés és a polgári perben vagy büntetőeljárásban az adóssal szemben a bűncselekmény következtében keletkezett és a természetes személy sértett javára megállapított polgári jogi igény jogcímű követelések esetén kell alkalmaznia.

25. §

A módosítás alapján a nyugdíjfolyósító szerv által nem havi rendszerességgel járó és ekként nem havi rendszerességgel folyósított kifizetésekből kizárólag a gyermektartásdíj követelés és a polgári perben vagy büntetőeljárásban az adóssal szemben a bűncselekmény következtében keletkezett és a természetes személy sértett javára megállapított polgári jogi igény összege vonható le. A nem havonkénti rendszerességgel járó egyszeri kifizetés alatt értendő különösen a visszamenőlegesen elszámolt emelés összege, késedelmi kamat, egyszeri segély, tizenharmadik havi nyugdíj, tizenharmadik havi ellátás, nyugdíjprémium, a szépkorúak jubileumi juttatása, a nyugdíjas bányászok szénjárandóságának pénzbeli megváltása.

26. §

A módosítás alapján minden kárpótlási célú életjáradék mentes a letiltás alól.

27. §

Ha a hatósági átutalási megbízás fedezet hiánya miatt nem, vagy csak részben vezetett eredményre, azt a végrehajtó csak abban az esetben nyújthatja be ismételten, ha az eljárás nem szünetel vagy a letiltást a munkáltató nem jegyezte elő, nem vette foganatba, tehát a letiltás nem vezetett eredményre. Ha a végrehajtás szünetel (akár letiltásra tekintettel), akkor a végrehajtó újabb intézkedést ezidő alatt nem tehet, ekként hatósági átutalási

megbízást sem bocsáthat ki. Ha a hatósági átutalási megbízás ismételt kibocsátásának feltételei fennállnak, akkor a végrehajtó egyszer hivatalból ismételten benyújtja, valamint akkor is, ha a végrehajtást kérő azt kéri. Ha a végrehajtást kérő kéri, akkor kérelmenként egyszer kerül benyújtásra a hatósági átutalási megbízás. Gyermektartásdíj-követelés esetén indokolt esetben a végrehajtást kérő kérelme nélkül is benyújthatja a végrehajtó a hatósági átutalási megbízást akár többször is.

28. §

A módosítás értelmében a végrehajtó a lefoglalt ingatlan becsértékének megállapítása iránt akkor intézkedhet, ha az adós valamennyi tartozásának összesített tőkeösszege az 500 ezer Ft-ot meghaladja. Tehát a végrehajtó az ingatlan lefoglalása iránt intézkedik, azonban az ingatlan becsértékének közlése iránt csak abban az esetben, ha valamennyi tartozás összesített tőkeösszege meghaladja az 500 ezer Ft-ot.

29. §

Szükséges a Vht. 164. § (2) bekezdésének kiegészítése a hágai tartási egyezményre utalással, miután az egyezmény 43. cikkének (1) bekezdése – hasonlóan a tartási rendelet 43. cikkéhez – úgy rendelkezik, hogy az egyezmény alkalmazása során felmerülő költségek megtérítése nem élvezhet elsőbbséget a tartási követelések behajtásával szemben.

30. §

A Vht. 210/H. §-a szabályozza a tartásra kötelezett adatainak beszerzésére irányuló központi hatósági megkeresés végrehajtását. A tartásra kötelezett adatainak beszerzése nemcsak a tartási rendelet, hanem a hágai tartási egyezmény által is előírt feladat, ezért a Vht. 210/H. §-ának kiegészítése szükséges a hágai tartási egyezményre utalással.

31. §

A módosítás alapján az ügyész a törvény által biztosított kivételes fellépése esetén az eljárásához szükséges iratokat bekérheti az eljáró végrehajtótól, amelynek a végrehajtó 15 napon belül köteles eleget tenni. Továbbá ha a végrehajtó az ügyész megkeresésének eleget tesz, az nem minősül a titoktartási kötelezettség megsértésének, ekként a Kar hivatali szervétől előzetes felmentés beszerzésére nem kell, hogy sor kerüljön.

32. §

A módosítás alapján a Magyar Bírószági Végrehajtói Kar elnöksége a végrehajtók közül 4 évre az elsőfokú fegyelmi bírósághoz 12 végrehajtót szakúlnöknek választ meg.

33. §

A fegyelmi eljárások során előterjesztésre kerülő elfogultsági kifogások száma a jogalkalmazói visszajelzések alapján drasztikusan megemelkedett. A fegyelmi eljárás megindulását követően több alkalommal előterjesztésre kerülő elfogultsági kifogások az eljárások és az érdemi döntéshozatal elhúzódását eredményezik, amelyek a fegyelmi eljárások eredményességét és hatékonyságát is csökkentik. Ebből következően a módosítás alapján az elfogultsági kifogás előterjesztésére, elbírálására és a folyamatban lévő fegyelmi eljárásra gyakorolt hatására vonatkozó részletszabályok módosulnak figyelemmel a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.), mint háttérjogszabály rendelkezéseire. Ha a fegyelmi eljárás nem kellően hatékony, az a végrehajtási eljárások szabályszerű lefolytatására hat negatívan és az igazságszolgáltatásba vetett közbizalmat rengeti meg. Hiszen nem tudnak a fegyelmi eljárások során kiszabható büntetések megfelelően érvényre jutni.

Ha az elfogultságot a fegyelmi bíróság elnöke, a fegyelmi tanács elnöke, tagjai vagy a vizsgálóbiztos maga jelenti be, akkor értelemszerűen a fegyelmi eljárásban nem járhat el, és az elfogultság tárgyában külön határozatot hozni nem kell. Ha azonban vele szemben az eljárás alá vont személy terjeszt elő elfogultsági kifogást, akkor annak elbírálása a fegyelmi eljárás tovább folytatását nem érinti, a tovább folytatásának nem akadályát tekintettel arra, hogy a fegyelmi eljárás a végrehajtó szolgálati jogviszonyát érinti, így különös érdek fűződik az eljárások hatékony lefolytatásához. Ekként, aki ellen a kifogást benyújtották, a kifogás elbírálásáig a fegyelmi eljárásban részt vehet,

csak az érdemi határozat meghozatalában nem vehet részt, ha arra a kifogás elbírálását megelőzően kerülne sor. Ha azonban az eljárás alá vont személy ugyanabban a fegyelmi eljárásban a korábban előterjesztett elfogultsági kifogásának elutasítása után tesz újabb kifogást ugyanazon bíró, szakúlnök vagy vizsgálóbiztos ellen a Pp. 12. § f) pontja alapján, akkor az az érdemi határozat meghozatalát nem akadályozza. Továbbá a módosítás egyértelművé teszi, hogy az elfogultsági kifogás elbírálásában a bíróság soron kívül köteles eljárni és határozatot hozni, amellyel szemben önálló jogorvoslatnak nincs helye, az a fegyelmi határozat elleni fellebbezésben támadható meg.

Elfogultsági kifogás előterjesztésére a fegyelmi eljárás bármely szakaszában van lehetősége az eljárás alá vont személynek az eljárást befejező határozat meghozataláig a fegyelmi bíróság elnökével, a fegyelmi tanács elnökével, a fegyelmi bíróság tagjával (fegyelmi bíró, szakúlnök) és a vizsgálóbiztossal szemben. Lényeges, hogy a Pp.-nek a bíró kizárására irányuló okok közül az egyéb ok, amely szerint a bíró nem vehet részt a fegyelmi eljárásban, ha az ügy tárgyilagosa megítélése a Pp. 12. §-ában felsorolt okokon kívüli, egyéb okból nem várható el, csak szűk körben adhat hivatkozási alapot a fegyelmi eljárások során az elfogultsági kifogások előterjesztése esetén, hasonlóan a Pp. szabályaihoz. Valószínűsíteni és alátámasztani szükséges ezen indok megjelölését minden esetben.

34. §

A másodfokú fegyelmi tanács az eljárása során a módosítás alapján az elsőfokú fegyelmi határozatot nem csak megsemmisítheti és az elsőfokú fegyelmi tanácsot új eljárásra utasíthatja, valamint az elsőfokú fegyelmi tanácsot az eljárás megszüntetésére utasíthatja, vagy az elsőfokú fegyelmi határozatot hatályában fenntarthatja, hanem az ügy érdemében is határozhat.

35. §

Átmeneti rendelkezések.

36. §

Technikai módosítás, a Vht. tartási rendelethez vonatkozó hiányos jogharmonizációs záradékának kiegészítése a Vht. 10. § e) pontjára és a 210/H. § (1) bekezdésére tekintettel.

37. §

Szükséges a végrehajtási eljárások során fogantatott letiltás és hatósági átutalási megbízás kapcsán az öregségi nyugdíjminimum összegéhez történő viszonyítás módosítása és a végrehajtás alól mentes összeg megemelése. Ekként a módosítás értelmében mentes a végrehajtás alól a 60 ezer Ft-ot meg nem haladó összeg, amely csak kivételes esetekben vonható végrehajtás alá (pl. szüléssel járó költségek megfizetése). Továbbá megemelésre kerül az az összeghatár is, amely felett korlátlanul letiltható a jövedelem. Egyebekben technikai pontosításokat tartalmaz e szakasz.

38. §

A végrehajtási eljárás során a becsértéket a végrehajtó állapítja meg, Amennyiben a becsérték megállapításával valamely érintett nem ért egyet, vagy az ingóság becsértékének megállapításához szakértő-becsüs közreműködését kéri valamely fél, akkor a felmerülő költségeket az köteles előlegezni, aki ezeket az intézkedéseket kérte. A módosítás alapján a költségekre a költségmentesség és a költségfeljegyzési jog igénybe vehető a vonatkozó jogszabályok alapján.

40. §

Az Szt. hatályos szövege nem rendelkezik teljes körűen az oltalmi idő számításának szabályairól, ezért célszerű az Szt. 22. §-ának kiegészítése az erre vonatkozó rendelkezéssel.

41. §

A Javaslat pontosítja azon szabadalmi vagy kiegészítő oltalom alatt álló műszaki megoldások körét, amelyekre közegészségügyi kényszerengedély igényelhető [Szt. 33/B. § (1) bekezdés a) pont]. Ennek keretei között a rendelkezésből kikerül a „vizsgálati gyógyszer” kategóriája, mivel vizsgálati gyógyszer nem képezheti szabadalmi oltalom tárgyát, így annak vonatkozásában kényszerengedély sem adható. Ennek kapcsán tisztázni szükséges, hogy az Szt. és az emberi alkalmazásra kerülő gyógyszerekről és egyéb, a gyógyszerpiacot szabályozó törvények módosításáról szóló 2005. évi XCV. törvény eltérő fogalomrendszerére tekintettel a módosítás nem szűkíti a kényszerengedély hatályát, az Szt. 33/B. § (1) bekezdés a) pontja a továbbiakban is minden egészségügyi terméket lefed – legyen az akár a vizsgálati gyógyszer hatóanyaga is –, amely vonatkozásában szabadalmi vagy kiegészítő oltalom került megadásra.

42. §, 92. §, 97. §

A gyakorlatban felmerült probléma, hogy kontradiktórius ügyekben az SZTNH – jogszabályi alap hiányában – nem tudja tudomásul venni a kérelmező (felszólaló) személyében bekövetkező változásokat.

Az eljárás folyamán bekövetkező jogutódlással (eljárási jogutódlás) kapcsolatban az Ákr. szabályozása megfelelő iránymutatást tartalmaz: Ákr. 11. §-a és az ahhoz fűzött kommentár szerint, ha a hatóság a folyamatban levő eljárásban tudomást szerez az ügyfél kieséséről, meg kell állapítania, hogy a kiesett ügyfél helyébe lép-e a jogutód és ha igen, akkor ki az. Ha tehát felmerül, hogy az ügyfél személyében változás következett be, a hatóságnak először ezt a körülményt kell tisztáznia. Ennek elmulasztása (a nem megfelelő ügyfél részvételével lefolytatott eljárás) lényeges eljárási szabálysértésnek minősül a bírói gyakorlat szerint. A hatóság jogutódlást megállapító végleges döntését követően a kieső ügyfél helyébe a polgári jog szabályai szerinti jogutódja léphet [Ákr. 11. § (1) bek.]. Mivel a jogutódlás a hatóságtól függetlenül következik be, a hatóság erről nem rendelkezik, hanem csak megállapítja a jogutódlás tényét. A jogutódlásról rendelkező végzést a jogelőddel (feltéve, ha nem szűnt meg jogutód nélkül, illetve nem halt meg pl.) és a jogutóddal is közölni kell. Az Ákr. 116. § (3) bekezdés b) pontja szerint a jogutódlásról szabályszerű végzést kell hozni, amely ellen az ügyfél önálló jogorvoslattal élhet.

Problémát okoz, hogy az iparjogvédelmi jogszabályok [Szt. 45. § (3) bek., Vt. 38. § (4) bek.] értelmében az SZTNH előtti ügyekben nem alkalmazhatók az Ákr. jogutódlásra vonatkozó rendelkezései. Az iparjogvédelmi törvények azonban kizárólag a lajstromban szereplő személyeket érintő jogutódlással kapcsolatban tartalmazzak szabályozást (bejelentő és jogosult, illetve képviselőjük), ezért kétséges, hogy az eljárási jogutódlás kapcsán milyen szabályok alapján járhat el az SZTNH és hogyan.

Iparjogvédelmi ügyekben az ügyfél érdekei mellett az SZTNH-nak a közérdeket is szem előtt kell tartania. A gyakorlatban szabadalmi ügyekben növekvő gyakorisággal fordul elő a döntés kijavításának visszaélésszerű igénylése a szabadalmi leírás és igénypontok tekintetében, például a megadást követő kontradiktórius eljárások során. Elmondható továbbá, hogy ezen iratok tekintetében csak kivételes esetben fordulhat elő olyan, a bejelentő által észrevételezett hiba, amelyre a kijavítás szabályai jogosan alkalmazhatóak. Ezért a javaslat oly módon korlátozza a döntés kijavításának lehetőségét, hogy az ilyen esetek várható kiszűrése érdekében a szabadalmi eljárás ezen, a közigazgatási jogban unikálisnak tekinthető iratai tekintetében korlátozza a kijavítás lehetőségét, kellő időt hagyva ugyanakkor az indokolt kérelmek benyújtására, és nem korlátozva továbbá a döntés típusú iratok tekintetében az általános szabályozási elvek maradéktalan érvényesülését.

Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: Eüsztv.) 51. § (1) bekezdése szerinti együttműködő szervek (azaz az elektronikus ügyintézészt biztosító szervek, valamint a Kormány által kijelölt közfeladatot ellátó szervek) számára biztonságos kézbesítési szolgáltatási címként az elektronikus ügyintézés részletszabályairól szóló 451/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet (eVhr.) 84. § (1) és (7) bekezdése alapján a hivatali tárhely használható. Az együttműködő szervekkel történő elektronikus kapcsolattartáshoz ezért szükség van arra, hogy az együttműködő szerv az SZTNH rendelkezésére bocsájtja a hivatali tárhelye azonosításához és címzéséhez szükséges adatokat (a hivatali tárhely rövid neve és a hivatali tárhely rendszerben használt azonosítója). A fentiekre figyelemmel indokolt úgy módosítani az Szt. 45. § (6) bekezdését és úgy kiegészíteni a Vt. 50. §-át egy új (3a) bekezdéssel, hogy azok ne csak az ügyfélkaput vagy a cégkaput használó ügyfelek és képviselők, de a hivatali kaput használó ügyféli és képviselői kör tekintetében is kötelezővé tegyék az elektronikus kapcsolattartáshoz használható biztonságos kézbesítési szolgáltatási cím

(ügyfélkapu, cégkapu vagy hivatali kapu) azonosításához feltétlenül szükséges adatoknak a kérelemben történő megadását elektronikus ügyintézés esetén.

35. §

Az Szt. 50. § (4) bekezdésében a „nem szünetelhet” fordulat nem megfelelő, azt a „nem függeszthető fel” fordulattal kell felváltani az Szt. 50. § (1)–(3) bekezdésekkel való összhang megteremtése érdekében. Az Szt. 50. § (4) bekezdés azokra az esetekre utal – az (1) vagy a (3) bekezdés alkalmazása –, amikor kivételes esetben a bejelentő kérelmére felfüggeszthető a szabadalom megadására irányuló eljárás. Ehhez a bejelentő kérelmére történő felfüggesztés általános tilalmát kell előírni. Az SZTNH hatáskörébe tartozó iparjogvédelmi eljárások mind csak kérelemre indulhatnak, az egyetlen kivétel a megsemmisítési eljárás hivatalból történő folytatása a kérelem visszavonása esetén. Ez azonban beleértendő a „szabadalmi eljárások” körébe, és ilyen esetben a kérelmét visszavonó korábbi kérelmező már nem ügyfél az eljárásban. Az Ákr. szerinti szünetelést pedig indokolt kizárni a szabadalom megadására irányuló eljárásban.

44. §, 96. §, 121. §

A Szellemi Tulajdon Világszervezetének (a továbbiakban: WIPO) égisze alatt létrejött Szabadalmi Jogi Szerződés (a továbbiakban: PLT), a Szabadalmi Jogi Szerződéshez kapcsolódó Végrehajtási Szabályzat (a továbbiakban: PLT VSZ), a Szabadalmi Együttműködési Szerződés (a továbbiakban: PCT), a Szabadalmi Együttműködési Szerződés Végrehajtási Szabályzata (a továbbiakban: PCT VSZ), valamint a Védjegyjogi Szerződés (a továbbiakban: Védjegyjogi Szerződés) alapján szabadalmi és védjegyügyekben az ügyfél vagy képviselője nem kötelezhető elektronikus kapcsolattartásra [SZJSZ 5. cikk (1) bekezdés a) pont, 8. cikke (2) bekezdés d) pont, PLT VSZ 8. szabály, PCT VSZ 89bis 1. szabály].

A Védjegyjogi Szerződés (a továbbiakban: VJSZ), illetve a Védjegyjogi Szerződéshez kapcsolódó Végrehajtási Szabályzat (a továbbiakban: VJSZ VSZ) alapján védjegyügyekben az ügyfél vagy képviselője nem kötelezhető elektronikus kapcsolattartásra [VJSZ 3. cikk, VJSZ VSZ 3. cikk (2) bek. i) pont, 4. cikk (2) bek. i) pont, 10. cikk (1) bek. a) pont i) alpont, 11. cikk (1) bek. a) pont i) alpont, 12. cikk (1) bek. a) pont i) alpont, 13. cikk (2) bek. i) pont] (ld. még a 3. §-hoz fűzött indokolást).

Az Eüsztv. 9. § (1) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján nemzetközi szerződésből eredő kötelezettség alapján törvény vagy nemzetközi szerződés kivételt tehet az elektronikus ügyintézési kötelezettségre vonatkozó általános szabályok alól. A hatályos iparjogvédelmi törvények nemzetközi szerződésből eredő kötelezettségeknek való megfelelés érdekében ezzel a lehetőséggel élve kimondják, hogy gazdálkodó szervezet és a jogi képviselő nem köteles elektronikus ügyintézésre. Az Eüsztv. 9. § (1) bekezdésének az iparjogvédelmi törvények fentiek szerinti módosítását követő újabb módosítása új ab)–ah) alpontok beiktatásával azonban a fenti személyi körön túl a közjogi jogalanyok (állam, önkormányzat, költségvetési szerv, ügyész, jegyző, köztisztviselő, illetve egyéb közigazgatási hatóság) tekintetében is elektronikus ügyintézési kötelezettséget írt elő. A Javaslat a fenti ellentmondás megszüntetése és a nemzetközi szerződésekkel történő összhang megteremtése érdekében úgy módosítja az Szt., a Vt. és az Fmtv. szövegét, hogy általános érvénnyel kimondja: sem az ügyfél, sem jogi képviselője nem köteles az SZTNH feladat- és hatáskörébe tartozó iparjogvédelmi ügyekben elektronikus kapcsolattartásra.

Noha az, hogy az említett nemzetközi kötelezettségek alapvetően csak a szabadalmi és védjegyeljárásokat érintik, az SZTNH ügyköreinek egységes kezelése mégis valamennyi, az SZTNH előtti iparjogvédelmi hatósági ügy esetében egységes szabályozást indokol mind az ügyfelek, mind az SZTNH szempontjából: az ügytípusonként és érintett ügyfélkörönként is eltérő kötelező elektronikus kapcsolattartás előírása nem lenne áttekinthető az ügyfelek számára, és jogpolitikai szempontból sem járna következetes eredményekkel. Az SZTNH előtti iparjogvédelmi eljárások tipikusan „együtt mozgó, egységes rendszerek”, a szabadalmi és a védjegyeljárásokat szabályozó törvényeknek a többi oltalmi forma esetében való érvényesülését a „mutatis mutandis” elven alapulva biztosítják az iparjogvédelmi törvények, ezért indokolt azok azonos logika mentén történő, egységes szabályozása.

50. §

Az újdonságkutatás korai elvégzésének és a bejelentő részére történő megküldésének jelentős hozadéka lehet, hogy a bejelentő még az elsőbbségi évben tudomást szerezhet a releváns technika állásáról és a szabadalomszerzés esélyeiről, és ennek ismeretében alakíthatja további oltalomszerzési stratégiáját, iparjogvédelmi portfólióját. Ha a bejelentés ígéretesnek mutatkozik a kutatási jelentés alapján, úgy akár a vizsgált bejelentés elsőbbségét

igénylő külföldi vagy nemzetközi bejelentést tehet a bejelentő. Amennyiben pedig a bejelentés oltalomképessége kétséges a felhozott anterioritások fényében, úgy szükség esetén a bejelentő belső elsőbbséget alapíthat a vizsgált ügyre, vagy abból használatiminta-oltalmi bejelentést származtathat. Mindezen előnyök jelentős mértékben hozzájárulhatnak a hazai bejelentők versenyképességének javításához, amihez azonban az újdonságkutatás tekintetében alkalmazott korábbi nyelvi rezsim kismértékű módosítása is szükségesnek látszik. A hatályos szabályozás szerint ugyanis kizárólag az Szt. 69/A. § (13) bekezdése szerinti írásos vélemény iránti kérelem esetén végezhet az SZTNH angol nyelvű mellékletek alapján újdonságkutatást, holott ennek más ügyek vonatkozásában sincs szakmai akadálya. Ezért a bejelentők érdekében a javaslat a magyar mellett angol nyelvű mellékletek alapján is lehetővé teszi az újdonságkutatás elkészítését további megkötések nélkül, azzal, hogy a fordítási követelményeken nem változtat, így a bejelentés közzétételére továbbra is magyar nyelven kerülhet sor.

51. §

Az Szt.-nek a bejelentés módosítására vonatkozó jelenlegi szabályozása [72. § (1) bekezdés] a sokéves gyakorlat által is igazolt módon nem tekinthető egyértelműnek, félreértésre adhat okot, mivel az „új tartalom bevitelére” való utalás azt a képzetet kelt(het)i egyes ügyfelekben, hogy csupán az új szöveg, vagy ábra(részlet) beiktatása nem megengedett, holott a jogalkotói szándék, a szabadalmi ügyintézés módszertani útmutatója és a következetes hivatali joggyakorlat egyaránt tiltja a meglévő szövegeknek és ábrarészleteknek a bejelentés tárgyát bővítő törlését is. Ezért indokolt a hivatkozott megtevesztő kifejezés törlésével a rendelkezés általánosabb értelművé tétele, igazodva annak mindenkori értelmezéséhez.

52. §

A Javaslat feloldja az Szt.-nek az érdemi vizsgálat szabályaival kapcsolatos azon korábbi ellentmondását, hogy amennyiben a bejelentő válaszol egy felhívásra, de az SZTNH ezirányú kifogása ellenére bejelentését nem osztja meg, az Szt. 76. § (2) bekezdése értelmében a bejelentést egészben vagy részben el kell utasítani, míg az Szt. 76. § (4) bekezdése értelmében ugyanezen esetben ezt úgy kell tekinteni, hogy a bejelentő lemondott az ideiglenes szabadalmi oltalomról. A javaslat szerint az Szt. szabályozása a továbbiakban igazodik a következetes gyakorlathoz, így, ha a bejelentő válaszol az SZTNH felhívására, és a bejelentés ennek ellenére sem elégíti ki a vizsgált követelményeket, úgy a bejelentés elutasításra kerül.

53. §

A gyakorlatban többször képezte vita tárgyát kontradiktórus eljárásokban, hogy miként kell értelmezni az Szt. 80. § (3) bekezdése szerinti „megsemmisítés alapjául szolgáló okok” fordulatát. Ennek egyértelműsítésére szolgál a hivatkozott rendelkezés kiegészítése a pontos jogszabályhely megjelölésével. A szabadalmi eljárásokban nem kizárólag okirati bizonyítékok nyújthatók be a kérelem mellékleteként, így a rendelkezés pontosítása e tekintetben is szükséges.

54. §, 57–58. §, 101. §, 103. §, 122–123. §

A tárgyalás elhalasztása tekintetében sem az iparjogvédelmi törvények, sem az Ákr. nem tartalmaznak rendelkezést. Csak az Ákr. Kommentár nyújt iránymutatást ebben a kérdésben: „Ha adminisztrációs vagy egyéb ok miatt a tárgyalásra a megjelölt időpontban mégsem lehet sort keríteni, a tárgyalást hivatalból el kell halasztani, – ha lehetséges – megjelölve az új időpontot. Ez tartalmát tekintve új idéző végzés, amelyben a hatóság megjelöli a tárgyalás új időpontját, egyszersmind megidézi újból a feleket.”

Erre tekintettel indokolt a polgári perrendtartás vonatkozó szabályainak átvétele.

A Javaslat rendelkezik a halasztott határozat kézbesítésének határidejéről is.

55. §

A jogérvényesítés hatékonyságának növelése és a bitorlási perek mielőbbi befejezése érdekében az Szt. lehetőséget biztosít arra, hogy az SZTNH a megsemmisítési és a nemleges megállapítási eljárásokat gyorsítottan folytassa le. A gyorsított eljárás fontos eleme, hogy a megsemmisítésre irányadó általános és különös eljárási szabályoktól eltérően hiánypótlásra, illetve nyilatkozattételre tizenöt napos határidő is kitűzhető, és határidő-hosszabbítás

csak különösen indokolt esetben adható. Szükségessé vált azonban az Szt. 81/A. § (6) bekezdésének pontosítása úgy, hogy az – a korábbi jogalkotói szándéknak megfelelően – ne csak a pontosan tizenöt napos határidő tűzését tegye lehetővé, továbbá meghatározza a határidő-hosszabbítás időtartamának minimális és maximális időtartamát. A „kellő időben” fogalom jelenleg is szerepel az Szt. hatályos 81/A. §-ában. Konkrétabb időpontot nem lehet megadni, mivel nincsen viszonyítási alap, amihez képest a határidőt ki lehetne tűzni. Az írásbeli előkészítés folyamatában ugyanis nem lehet olyan időpontot azonosítani, amihez képest határidőt lehetne szabni a tárgyalás megtartására irányuló kérelem előterjesztésére.

56. §

A nemleges megállapítási kérelemben hivatkozott szabadság leírása az SZTNH rendelkezésére áll, így annak benyújtását előírni indokolatlan terhet jelentett az ügyfelek számára, ennek megfelelően kerül módosításra az Szt. 82. § (1) bekezdése.

60. §

Az Szt. hatályos szövege nem rendelkezik teljes körűen a növényfajták oltalmi idejére vonatkozó számítás szabályairól, ezért célszerű az Szt. 111. §-ának kiegészítése az erre vonatkozó rendelkezéssel.

63. §

A Magyar Államkincstár – fogadó oldalról – csatlakozott az azonnali fizetési rendszerhez. Ennek eredményeként a más pénzforgalmi szolgáltatóktól tárgynapon 0:00–24:00 óra közötti időtartamban beérkező tranzakciók feldolgozásukat követően tárgynapi értéknapal kerülnek jóváírásra a forintban vezetett fizetési számlákon. Ennek megfelelően az SZTNH részére megfizetett díjak megfizetésének időpontja megegyezik a jóváírás napjával.

64. §

A gyakorlatban fokozott igény mutatkozik az Iparjogvédelmi Szakértői Testület (a továbbiakban: ISZT) véleményeinek a megismerésére, ezért a módosítás egy adatbázist hoz létre a szakvélemények megismerhetősége érdekében. A titokban tartással érintett ügyekben is számos olyan kérdésben foglal állást az ISZT, amelyben a lehetséges válasz közérdeklődésére tarthat számot, mert hozzájárulhat a kutatómunkához, a szakmai publikációkhoz és a jogi gondolkodás formálásához is. Ebben az esetben a közzététel kizárólag az ügy számára, tárgyára, és a tanács jogértelmezéssel kapcsolatos megállapításaira terjed ki.

Az ISZT az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvény 1. § d) és 35. § (1) bekezdés második mondatában meghatározott szakértő testület. E testületekre az igazságügyi szakértőkről szóló törvény rendelkezéseit az ISZT-t létrehozó jogszabályban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. Mivel az igazságügyi szakértőkről szóló törvény nem rendelkezik a szakértői vélemények nyilvánosságáról, sőt, csak arról rendelkezik, hogy a szakvéleményt hogyan kell a kirendelő bírósághoz vagy hatósághoz benyújtani (48. §), ezért az iparjogvédelmi szakértői testületi szakvélemény nyilvánosságára, és a nyilvánosság korlátjaira vonatkozó szabályokat jelen, a testületet létrehozó törvényben célszerű szabályozni.

A módosítás kifejezetten előírja, hogy a bírósági vagy hatósági alapeljárás ügyszámát mint közérdekű adatot a közzétett szakvéleményen fel kell tüntetni, hiszen ezek jogértelmezése egymással összefügg, így az ezek közötti kapcsolat jelzése közérdek.

Amennyiben a szakvélemény nem tehető úgy közzé, hogy az üzleti titok és más védett adat felismerhetetlenné tétele után nem értelmezhető megfelelően, az félrevezető vagy érthetetlen lenne, úgy a szakvélemény közzététele nem éri el a célját. Ilyen esetekben megtagadható (a 2009. évi CXXXI. törvénnyel kihirdetett Tromsø-i Egyezmény alapján) a közzététel, vagy a megismerésre irányuló kérés teljesítése. Ez azért lehet indokolt, mert az ISZT nem nyilvános információkkal kapcsolatosan is folytat jogértelmezést, válaszol meg kérdéseket, különösen üzleti titokkal, védett ismerettel (know-how) összefüggésben, így egyes szakvélemények jelentős része megismerhetetlen lehet.

A Javaslat egyértelművé teszi, hogy az ISZT keretében végzett szakértői tevékenység nem esik a kormánytisztviselőkre vonatkozó együttalkalmazási tilalom hatálya alá, azaz az ISZT működése során – a jelenlegi gyakorlatnak megfelelően – a szakértői tanácsok tagjai kormánytisztviselők is lehetnek.

A bizonyítás általános szabályaival összhangban az ISZT szakvéleménye az ügyben eljáró bíróságot nem köti.

65. §

A Javaslattal megállapított, az Szt.-ben átvezetett technikai, eljárási rendelkezések alkalmazását nem indokolt a hatálybalépést követően benyújtott bejelentésekre korlátozni, ezért rögzíti a módosításokkal kapcsolatos átmeneti rendelkezés, hogy azok már a folyamatban levő ügyekben is alkalmazandók lesznek.

66. §

A Javaslat az ideiglenes és a végleges szabadalmi oltalom megszűnésével kapcsolatos szabályozáshoz (Szt. 38. § és 43. §) igazodva egyértelművé teszi az Szt. szövegének korrekciójával, hogy az oltalom az európai szabadalom sikertelen hatályosítása [84/H. § (8) bek.] és a növényfajta-oltalom megsemmisítése [114/D. § (1) bek.] esetén is a bejelentés napjára visszaható hatállyal szűnik meg.

Emellett a rendelkezés az uniós jogforrások és oltalmak tekintetében az elavult „közösségi” fordulatot „uniós” fordulatra cseréli.

67. §

Az iratbetekintési kérelmek elektronikus úton történő teljesítésének jogi akadályát képezi az Szt. 53. § (1a) bekezdésében foglalt hatályos szabályozás, amely rögzíti, hogy a kérelemre megtekinthető iratokba való betekintést az SZTNH személyes megjelenéshez kötött biztosítja. E rendelkezés hatályaon kívül helyezésével – az információbiztonsági szabályok érvényesítése mellett – elhárul a jogi akadály az iratbetekintési kérelmek elektronikus úton történő teljesítése elől.

A szabadalmi bejelentés részleges elutasítására vonatkozó rendelkezés [Szt. 55. § (2b) bekezdés] az 1969. évi szabadalmi törvény alapján folytatott joggyakorlat kodifikációjával került az Szt.-be. Tekintve, hogy a bejelentési eljárásban részleges elutasításra (korlátozott megadásra) az Szt. alapján a gyakorlatban egyetlen alkalommal sem került sor, célszerűnek látszik a lehetőség megszüntetése (a gyakorlatban a bejelentés módosításával lehet kiküszöbölni az egyes igénypontok oltalomképességével kapcsolatos aggályokat, ezekben az esetekben pedig a „szűkített” tartalmú bejelentésre szabadalom adható, részleges elutasításra nem kerül sor). Megsemmisítési eljárásban természetesen továbbra is lehetőség lesz a szabadalom részleges megsemmisítésére, azaz korlátozására.

68. §

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 101. cikk (3) bekezdésének vertikális megállapodások és összehangolt magatartások csoportjaira történő alkalmazásáról szóló, 2022. május 10-i (EU) 2022/720 bizottsági rendelet 6. cikk (1) bekezdésével párhuzamosan a magyar jogban is lehetővé kell tenni, hogy egyedi esetben, és ne csak a hasonló megállapodások együttes hatása alapján lehessen megállapítani, hogy a mentesség az adott megállapodás tekintetében nem áll fenn. A Tpv. felülvizsgált 16/A. § (1) bekezdése ezt a célt szolgálja.

69–72. §, 77. §, 79–80. §

A Tpv. 24. § (1) bekezdése szerinti küszöbértékeinek emelését (tizenötmilliárd forintról húszmilliárd forintra, illetve egymilliárd forintról egymilliárd-ötszázmillió forintra) elsősorban a tizenötmilliárd forintos küszöb esetében a Tpv. 2005. évi módosítása, az egymilliárd forintos küszöbérték tekintetében a Tpv. 2017. évi módosítása óta bekövetkezett infláció indokolja. A küszöbértékek emelése csökkentheti a vállalkozások összefonódásának bejelentésével együtt járó terheket, a küszöbök megemelésének hatására 10–15%-kal kevesebb tranzakció bejelentése várható a GVH-hoz, amely segíti a GVH erőforrásainak hatékony allokációját. Mindez a vállalkozások számára amiatt kedvező, mert a korábbi és a megemelt küszöbértékek közé eső összefonódások esetén is mentesülnek a bejelentési kötelezettség, és ezáltal az esetlegesen megindításra kerülő versenyfelügyeleti eljárással kapcsolatos anyagi és adminisztratív terhek alól is. A verseny korlátozásával járó összefonódások ellenőrzése

a küszöbértékek növelése után is biztosított, mivel a Tptv. 24. § (4) bekezdése alapján továbbra is be lehet jelenteni az összefonódást a GVH-nál, ha nem nyilvánvaló, hogy az nem csökkenti jelentős mértékben a versenyt.

A Tptv. 24. § (4) bekezdése szerinti összefonódások esetében a hivatalbóli eljárás a főszabály, amely hivatalbóli eljárás megindítására a Tptv. 68. § (1) bekezdés c) pont ca) alpontja biztosít jogalapot a GVH számára. Ezen főszabályt egészíti ki a Tptv. 24. § (4) bekezdése szerinti önkéntes bejelentés lehetősége, amely biztosítja a vállalkozások számára, hogy amennyiben el kívánják kerülni annak kockázatát, hogy a GVH a már végrehajtott összefonódás tekintetében utóbb versenyfelügyeleti eljárást indítson, úgy az összefonódást bejelenthessék a GVH számára. A javasolt módosítás célja a törvényszövegnek a GVH jelenlegi gyakorlatához való igazítása. E módosításhoz kapcsolódik a Tptv. 67. § (5) bekezdésének és 68. § (1) bekezdés c) pont ca) alpontjának technikai jellegű módosítása is.

A Tptv. 25. §-ában foglalt kivételszabály hatályba lépése óta egyre nagyobb jelentőségre tettek szert a különböző befektetési alapok, ugyanakkor ezeket a tőkealapokat a Tptv. 25. §-a jelenleg nem tartalmazza. A magántőkealapok befektetési döntései mögött hasonló indokok húzódnak, mint a Tptv. 25. §-ának személyi körébe tartozó vállalkozásformák befektetési mögött, így nem indokolt a megkülönböztetésük. Tekintettel arra, hogy a GVH gyakorlata alapján a Tptv. 25. § szerinti vállalkozás típusok tekintetében az azokra vonatkozó törvényekben szereplő fogalom meghatározások az irányadóak, így az alanyi kör bővítése a rendelkezés módosítását teszi szükségessé. Emellett az eltelt időre tekintettel indokolt a vállalkozás típusok elnevezésének pontosítása, valamint a vagyongazdálkodó szervezet fogalmának törlése a felsorolásból. A szövegben szereplő többi feltétel nem változik.

A Tptv. 27. § (6) bekezdése módosításának és a § új (6a) bekezdéssel történő kiegészítésének célja annak egyértelművé tétele, hogy a nettó árbevétel meghatározása szempontjából melyik üzleti évre vonatkozó beszámolót vagy egyszerűsített éves beszámolót kell figyelembe venni a bejelentett összefonódások és a be nem jelentett, de a Tptv. 67. § (3) bekezdése alapján vizsgált összefonódások esetén. Így a Tptv. 27. §-a új (6a) bekezdésében megfogalmazott módosítás célja annak pontosítása, hogy az összefonódás végrehajtásának időpontjához képest utolsó lezárt üzleti évre vonatkozó beszámoló vagy egyszerűsített beszámoló szerinti nettó árbevétel a küszöbszámok teljesülése kapcsán azon összefonódások esetében kell figyelembe venni, amelyek esetében az összefonódás bejelentésére nem került sor. Emellett a Tptv. 28. § (2) bekezdésének tervezett módosítására tekintettel is indokolt a szöveg pontosítása.

A Tptv. 28. § (2) bekezdése módosításának célja a bürokrácia csökkentése és a tranzakciók tervezésének megkönnyítése annak lehetővé tételével, hogy a GVH hozzájárulását már akkor is meg lehet kérni, ha még nem került sor a tranzakcióra lehetőséget adó eseményre (pl. adásvételi szerződés megkötése). A felek ezáltal nagyobb szabadságot kapnak a benyújtás időzítése kapcsán. Az elhatározottság fogalma jelenleg is szerepel a Tptv. 43/L. §-ában, az előzetes egyeztetések kezdeményezésekor. Az elhatározottság nem feltétlenül jelenti, hogy az előzetes egyeztetésnek már aláírt szerződés vagy szándéknyilatkozat léte, benyújtása lenne a feltétele, ugyanakkor ilyenek hiányában a kezdeményezőnek más módon, de meggyőzően igazolnia kell, hogy a megnevezett felek szándéka az összefonódás tekintetében kellően szilárd és határozott.

Szintén a fentebb hivatkozott infláció indokolja, a versenyfelügyeleti eljárás indításakor az ügyfelek által fizetendő igazgatási szolgáltatási díjak emelését is, a Tptv. 62. § (1) bekezdésének módosítása útján.

73. §, 76. §, 82. §, 87–90. §

A Tptv. 33. § új (2d) bekezdése kijelöli a GVH-t a digitális ágazat vonatkozásában a versengő és tisztességes piacokról, valamint az (EU) 2019/1937 és az (EU) 2020/1828 irányelv módosításáról szóló, 2022. szeptember 14.-i (EU) 2022/1925 európai parlamenti és tanácsi rendelet [a továbbiakban: (EU) 2022/1925 európai parlamenti és tanácsi rendelet] értelmében vett illetékes hatóságnak, és előírja, hogy a GVH-nak az (EU) 2022/1925 európai parlamenti és tanácsi rendelet alkalmazása során és az abban szabályozott módon együtt kell működnie a Bizottsággal és a többi tagállam illetékes nemzeti hatóságaival.

A Tptv. 55/A. § (1) bekezdés e) pontjának módosítása az (EU) 2022/1925 európai parlamenti és tanácsi rendelet 34. cikk (4) bekezdésének történő megfelelést biztosítja, amely többek között előírja, hogy az iratbetekintési jog nem terjedhet ki különösen az Európai Bizottság és a tagállami illetékes hatóságok közötti levelezésre.

A Tptv. 80/D. § új (4a) bekezdése egyértelműsíti, hogy a GVH az (EU) 2022/1925 európai parlamenti és tanácsi rendelet 14. cikk (4) bekezdése szerinti, a rendelet értelmében vett kapuőr vállalkozások összefonódások bejelentésére vonatkozó kötelezettsége körében rendelkezésre bocsátott információk alapján kérelmezheti az Európai Bizottságnál az érintett összefonódásnak a vállalkozások közötti összefonódások vizsgálatáról szóló 139/2004/EK tanácsi rendelet 22. cikk (1) bekezdése szerinti vizsgálatát.

Az (EU) 2022/1925 európai parlamenti és tanácsi rendelet közvetlen hatállyal bír, ugyanakkor az csupán az együttműködés módjait határozza meg. Az azok teljesítésére vonatkozó, nemzeti sajátosságokat figyelembe vevő részletes eljárási szabályok megalkotását a tagállami jogalkotókra bízta, ezt a célt szolgálja a Tptv. új XI/D. fejezete.

A fentiekre tekintettel a módosítás egyértelműsíti, hogy a kapuőr vállalkozás a rendelet 3. cikke alapján kijelölt vállalkozás. A módosítás az 1/2003/EK tanácsi rendelet alkalmazhatóvá tételéhez szükséges, illetve az (EU) 2019/1 európai parlamenti és tanácsi irányelv átültetése során megállapított rendelkezéseknél is alkalmazott kodifikációs megoldást követi, vagyis a jogsegély jellegű együttműködés körében elvégzendő eljárási cselekmények végrehajtásához versenyfelügyeleti eljárás megindítását írja elő, megállapítva az e különös versenyfelügyeleti eljárásban alkalmazandó eltérő, különös rendelkezéseket. A módosítás a tájékoztatási kötelezettség terjedelmét illetően pontosítja, hogy a GVH a korlátozottan megismerhető adatot is beleértve bármely, az (EU) 2022/1925 európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti tájékoztatási kötelezettség hatálya alá tartozó, az általa végzett eljárási cselekményekre, jogi vagy ténykérdésre vonatkozó információt megoszthat az Európai Bizottsággal, illetve az illetékes nemzeti hatóságokkal.

A módosítás felhatalmazást biztosít a GVH számára, hogy versenyfelügyeleti eljárást indítson annak megállapítása érdekében, hogy a rendelet értelmében vett kapuőr vállalkozás megfelelően teljesíti-e a rendelet 5–7. cikke szerinti kötelezettségeket, illetve megfelel-e azoknak. A módosítás a versenyfelügyeleti eljárás általános szabályaitól eltérő rendelkezésként rögzíti az ilyen típusú versenyfelügyeleti eljárást lezáró döntés tartalmát és formáját.

A Tptv. 98. § (3) bekezdésének kiegészítése az (EU) 2022/1925 európai parlamenti és tanácsi rendelethez kapcsolódó jogharmonizációs klauzulát tartalmazza.

74. §

A módosítás az (EU) 2022/1925 európai parlamenti és tanácsi rendelethez kapcsolódóan kiegészíti a Tptv. 36. § (1) bekezdését a GVH elnökének azon jogkörével, hogy a Digitális Piac Tanácsadó Bizottságában és a Digitális Piac Magas Szintű Szakértői Bizottságában való képviselétről gondoskodjon.

A módosítás a felszólító levél jogintézményét vezeti be a Tptv. 36. § (4)–(4d) bekezdéseibe. A felszólító levél célja, hogy a GVH feltételezett jogsértés esetén, versenyfelügyeleti eljárás megindítása nélkül, közvetlenül tudja jelezni azon aggályait a vállalkozások részére, amelyek tekintetében – a feltételezetten jogsértő piaci magatartásnak a vállalkozás általi korrekciója révén – lehetségesnek tűnik a jogkövető magatartás elősegítése.

A feltételezett jogsértés a Tptv. 67. § (2) bekezdése szerinti valószínűsíthető jogsértéstől egy egyértelműen elhatárolható, enyhébb, *sui generis* mérce. Valószínűsíthető jogsértésről – mint a versenyfelügyeleti eljárás megindításának feltételéről – akkor beszélünk, ha a GVH-nak olyan jellegű információk és bizonyítékok állnak rendelkezésére, amelyek alapján már megalapozottan valószínűsíthető, hogy egy vállalkozás magatartása jogsértő. Amennyiben a jogsértés ténye még nem valószínűsíthető, akkor versenyfelügyeleti eljárás megindítására sincs lehetőség. Ha azonban a GVH olyan piaci folyamatokat észlel, amelyek alapján a jogsértés a valószínűsíthetőség szintjét el nem érő mértékben feltételezhető, akkor az elnöknek a felszólító levél kibocsátása útján lehetősége lesz aggályainak a vállalkozással való, a versenyfelügyeleti eljáráson kívüli ismertetésére, a vállalkozással önkéntes alapú párbeszéd felvételére és így a jogkövető magatartás ösztönzésére.

Tekintettel arra, hogy a felszólító levél nem kapcsolódik versenyfelügyeleti eljáráshoz, így fontos egyértelműen rögzíteni, hogy a felszólító levél megküldése nem tekinthető a jogsértés megállapításának, hiszen jogsértés megállapítására továbbra is csak versenyfelügyeleti eljárás keretében kerülhet sor, az annak keretében biztosítandó eljárási garanciák tiszteletben tartásával. A felszólító levél a már említett módon arra teremt lehetőséget, hogy a vállalkozás a GVH aggályaival kapcsolatos álláspontját válaszlevél útján, önkéntes jelleggel részletesen kifejtse.

A vállalkozás válaszára legalább 45 nap – kisvállalkozások esetén legalább 60 nap – áll rendelkezésre, figyelembe véve azt, hogy a felszólító levél lehet az első pont, amikor a vállalkozás a lehetséges jogsértés tényével szembesül, így megfelelő időt kell biztosítani részére a kapcsolódó iratanyag összegyűjtésére, jogi képviselő megkeresésére és az – önkéntes jellegű – válasz előkészítésére.

A piac számára biztosított információk garantálása révén, a jogkövető magatartás elősegítése érdekében a GVH minden évben közlésezi piaconkénti bontásban, hogy milyen feltételezett jogsértések és érintett piacok tekintetében került sor felszólító levél kiküldésére, ugyanakkor a közlése során a címzett vállalkozások garanciális jelleggel nem kerülnek felfedésre, mivel – bár jogkövetkezménnyel nem jár – a felszólító levél kézhezvételének ténye (például a befektetők bizalmatlanságának indikátoraként) is negatívan befolyásolhatja a vállalkozás piaci és üzleti helyzetét.

75. §

A bejelentésekkel kapcsolatos eljárás hatályos szabályai nem rendelkeznek az eljárás bejelentés visszavonása esetén való formális lezárásáról, a módosító rendelkezés ennek orvoslására egészíti ki a Tpt. vonatkozó rendelkezéseit azzal, hogy a bejelentés visszavonása esetén az eljárást meg kell szüntetni. A Tpt. 43/H. § (7) bekezdés c) pontjának felülvizsgálata ezt a célt szolgálja.

78. §

A Tpt. 62/C. § (4) bekezdésének felülvizsgálata a Tpt. korábbi, a végrehajtás elrendelésének vizsgálói hatáskörbe utalására vonatkozó módosításaihoz kapcsolódó pontosító rendelkezést tartalmaz.

81. §

A Tpt. 78. § (1c) bekezdése tartalmazza a végrehajtási tilalom megsértése miatt kiszabható bírság összegének számítására vonatkozó szabályokat, amely szabályok a jogalkalmazói gyakorlat tapasztalatai alapján több ponton is pontosításra szorulnak a bírság kiszabása során figyelembe veendő időszak meghatározását illetően.

A kiszabható napibírság-minimum eltörlése azon körülmény figyelembevételét szolgálja, hogy a Tpt. 78. § (1) bekezdése a Versenytanács mérlegelési körébe utalja annak eldöntését, hogy indokoltnak tartja-e bírság kiszabását, amely mérlegelést a napi bírság legkisebb kötelező összegének előírása korlátoz. A jelenlegi bírságmaximum értékének növelése az annak bevezetése (2014. július 1.) óta eltelt időre és az infláció mértékére is figyelemmel indokolt, és fontos figyelembe venni, hogy az továbbra is kellő elrettentő erővel rendelkezzen a vállalkozások számára.

83–86. §

Az 1/2003/EK tanácsi rendelet, az (EU) 2019/1 európai parlamenti és tanácsi irányelv vagy a 139/2004/EK tanácsi rendelet szerinti eljárási segítségnyújtás teljesítése során az Európai Versenyhálózat tagjai nem érvényesítettek költségeket egymással szemben. A GVH által folytatott jogsegély eljárásokban sem merültek fel érvényesíthető költségek. A kölcsönösség elve alapján a felmerült költségek felszámítása mellőzhető.

91. §

Technikai módosítás, a Tpt. új 36. § (4b) bekezdésében a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény tekintetében bevezetett rövidítés okán.

93. §

A gyakorlatban felmerült probléma, hogy kontradiktórius ügyekben az SZTNH – jogszabályi alap hiányában – nem tudja tudomásul venni a kérelmező (felszólaló) személyében bekövetkező változásokat.

Az eljárás folyamán bekövetkező jogutódlással (eljárási jogutódlás) kapcsolatban az Ákr. szabályozása megfelelő iránymutatást tartalmaz: Ákr. 11. §-a és az ahhoz fűzött kommentár szerint, ha a hatóság a folyamatban levő eljárásban tudomást szerez az ügyfél kieséséről, meg kell állapítania, hogy a kiesett ügyfél helyébe lép-e a jogutód és ha igen, akkor ki az. Ha tehát felmerül, hogy az ügyfél személyében változás következett be, a hatóságnak először

ezt a körülményt kell tisztázni. Ennek elmulasztása (a nem megfelelő ügyfél részvételével lefolytatott eljárás) lényeges eljárási szabálysértésnek minősül a bírói gyakorlat szerint. A hatóság jogutódlást megállapító végleges döntését követően a kieső ügyfél helyébe a polgári jog szabályai szerinti jogutódja léphet [Ákr. 11. § (1) bek.]. Mivel a jogutódlás a hatóságtól függetlenül következik be, a hatóság erről nem rendelkezik, hanem csak megállapítja a jogutódlás tényét. A jogutódlásról rendelkező végzést a jogelőddel (feltéve, ha nem szűnt meg jogutód nélkül, illetve nem halt meg pl.) és a jogutóddal is közölni kell. Az Ákr. 116. § (3) bekezdés b) pontja szerint a jogutódlásról szabályszerű végzést kell hozni, amely ellen az ügyfél önálló jogorvoslattal élhet.

Problémát okoz, hogy az iparjogvédelmi jogszabályok [Szt. 45. § (3) bek., Vt. 38. § (4) bek.] értelmében az SZTNH előtti ügyekben nem alkalmazhatók az Ákr. jogutódlásra vonatkozó rendelkezései. Az iparjogvédelmi törvények azonban kizárólag a lajstromban szereplő személyeket érintő jogutódlással kapcsolatban tartalmazzanak szabályozást (bejelentő és jogosult, illetve képviselőjük), ezért kétséges, hogy az eljárási jogutódlás kapcsán milyen szabályok alapján járhat el az SZTNH és hogyan. Mindezek alapján indokolt a Vt. 38. § (4) bekezdésének módosítása.

94. §

A Javaslat a Vt.-ben rögzített, határidő-hosszabbításra vonatkozó rendelkezéseket az Szt. mintájára alakítja ki azzal, hogy a határidő-hosszabbítás esetében alsó határként egy, felső határként három hónapos hosszabbítást tesz lehetővé. Az új szabályozás gátolja a szabadalmi eljárások indokolatlan elhúzódását azzal, hogy csak különösen indokolt esetben engedi meg egynél több vagy három hónapnál hosszabb határidő-hosszabbítás engedélyezését, és ez utóbbi felső határát is meghúzza (kimondva, hogy legfeljebb hat hónapig terjedhet). A Vt. 41. § (2) bekezdése ezzel figyelembe veszi, hogy a távközlési eszközöknek a Vt. elfogadása óta bekövetkezett fejlődése folytán immár külföldi ügyfelek esetében sincs szükség rendkívül hosszú határidőkre vagy azok számos alkalommal történő meghosszabbítására; és kielégíti a védjegyeljárások kellő időben történő befejeződéséhez fűződő – még az ex parte bejelentési eljárásban is fennálló – közérdeket.

95. §

Az Vt. 43. § (4) bekezdésében a „nem szünetelhet” fordulat nem megfelelő, azt a „nem függeszthető fel” fordulattal kell felváltani a Vt. 43. § (1)–(3) bekezdésekkel való összhang megteremtése érdekében. A Vt. 43. § (4) bekezdés azokra az esetekre utal – az (1) vagy a (3) bekezdés alkalmazása –, amikor kivételes esetben a bejelentő kérelmére felfüggeszthető a szabadalom megadására irányuló eljárás. Ehhez a bejelentő kérelmére történő felfüggesztés általános tilalmát kell előírni. Az Ákr. szerinti szünetelést pedig (a szabadalom megadására irányuló eljáráshoz hasonlóan) indokolt kizárni a védjegy lajstromozására irányuló eljárásban.

98. §

A Vt. 61/B. § (1) bekezdésének a) pontja alapján a védjegybejelentés meghirdetésének napjától számított három hónapon belül a 4–6. §-ok alapján a bejelentett megjelölés védjegyként való lajstromozásával szemben felszólalhat a korábbi védjegy jogosultja és a védjegylajstromba bejegyzett használója.

A felszólalás benyújtásának határidejét [Vt. 61/B. § (1) bek.] indokolt a megváltoztatási kérelem benyújtására vonatkozó szabály szerint [Vt. 77. § (6) bek.] – eljárásjogi határidőként – szabályozni annak érdekében, hogy a határidő utolsó napján postára adott felszólalások is befogadhatók legyenek.

A Vt. 41. § (4) bekezdése szerint védjegyügyekben a postán küldött beadvány előterjesztési ideje az SZTNH-hoz való beérkezés napja. Az SZTNH által kitűzött határidőhöz képest elkészen beérkező beadványt azonban határidőben beérkezettnek kell tekinteni, ha azt ajánlott küldeményként a határidő lejártá előtt postára adták, kivéve, ha a beadvány a határidő lejártát követő két hónap eltelte után érkezett be.

A Vt. 61/B. § (1) bekezdése szerint a védjegybejelentés meghirdetésének napjától számított három hónapon belül lehetséges a 4–6. §-ok alapján a bejelentett megjelölés védjegyként való lajstromozásával szemben felszólalni.

Felszólalás esetében tehát a Vt. írja elő a felszólalás benyújtására nyitva álló határidőt (törvényi határidő), így a Vt. 41. § (4) bekezdésének második fordulata nem lenne alkalmazandó, de gyakorlati szempontok miatt befogadhatóvá kell tenni azokat a felszólalásokat is, amelyeket ajánlott küldeményként a határidő lejártá előtt postára adtak.

A gyakorlati tapasztalatok alapján gyakori, hogy a felszólalók a Vt. 61/B. § (3) bekezdésének hatályos szövege által biztosított lehetőséget kihasználva érdemi indokolás nélküli felszólalást nyújtanak be a törvényi határidőn belül, utalva arra, hogy a részletes indokolást 30 napon belül fogják benyújtani. Ez méltánytalan a védjegybejelentőkkel szemben és a hivatali ügyintézési időket is indokolatlanul megnöveli, ezért indokolt a részletes indokolás benyújtására vonatkozó kötelezettség előírása a törvényben.

99. §

A Vt. 61/D. § (1) bekezdése szerint felszólalás esetén a felek számára – együttes kérelmük alapján – egy alkalommal legalább kettő, de legfeljebb négy hónapos határidőt kell biztosítani egyezségkötésre. Ez alatt az időszak alatt az eljárás szünetel. A védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 2015. december 16.-i (EU) 2015/2436 európai parlamenti és tanácsi irányelv 43. cikk (3) bekezdése kötelezően átültetendő szabályként írta elő, hogy a felszólalás elbírálása során a felek számára együttes kérelmük alapján legalább két hónapos határidőt kell biztosítani arra, hogy megoldást találjanak a felszólaló és a bejelentő közötti jogvita egyezség útján történő rendezésére. Az eljárás elhúzódásának elkerülése érdekében az egyezségre nyitva álló határidőt az SZTNH maximalizálta, így a Vt. 61/D. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az egyezségkötésre a felek együttes kérelmére legalább kettő, legfeljebb pedig négy hónapos határidőt kell egy alkalommal biztosítani az SZTNH-nak. Ezen időszak alatt az eljárás az Ákr. 49. §-ában foglaltaknak megfelelően szünetel. A Vt. jelenleg nem tartalmaz jogkövetkezményt arra az esetre, ha a felszólaló az egyezségkötésre biztosított határidő lejártát követően nem kéri a felszólalási eljárás folytatását az SZTNH-tól. Az Ákr. 49. § (2) bekezdése szerint hat hónapi szünetelés után a csak kérelemre folytatható eljárás megszűnik. Ez a felszólalási eljárás esetén nemkívánatos jogkövetkezmény, hiszen a felszólalás, mint akadály elhárulása esetén a bejelentett megjelölés lajstromozása a megfelelő eredmény.

A Javaslát rendelkezik a halasztott határozat kézbesítésének határidejéről is.

100. §

Védjegy törlése esetén a Vt. 4–6. §-ai alapján történő fellépést a Vt. a védjegylajstromba bejegyzett használó számára már nem biztosítja: a Vt. 72. § (2) bekezdése szerint a Vt. 4–6. §-ok alapján csak a korábbi akadályozó jog vagy jogok jogosultja kérheti a védjegy törlését.

102. §

A gyorsított törlési eljárás elrendelésének feltételeire vonatkozó rendelkezés [Vt. 73/A. § (1) bekezdés] pontosítása az eredeti jogalkotói céllal egyezően világossá teszi, hogy az ideiglenes intézkedés iránti kérelem jogerős elutasítása esetén nincs helye gyorsított törlési eljárás elrendelésének, illetve a bitorlási pernek is folyamatban kell lennie ahhoz, hogy a gyorsított törlési eljárás elrendelésére sor kerülhessen.

104. §

Az európai uniós védjegyről szóló, 2017. június 14.-i (EU) 2017/1001 európai parlamenti és tanácsi rendelet módosította a cikkeknek a korábban hatályos rendelet szerinti számozását, ezért az utaló szabály korrekciójára van szükség.

105. §

A Vt. 114. §-ában foglalt utaló szabály nem kellően részletes. A földrajziárjelző-oltalom a Vt. 107. § (3) bekezdése értelmében kollektív jogosultság, a lajstromban jogosultként feltüntetett bejelentőn kívül mindazokat megilleti, akik az árjelzőben feltüntetett földrajzi területen olyan terméket termelnek, dolgoznak fel vagy állítanak elő, amelynek megjelölésére a földrajzi árjelzőt használják. Ebből következően törlési vagy megszűnés megállapítása iránti eljárásban nincs mód a jogosultak egyedileg nem azonosított körének értesítésére és nyilatkozattételre történő felhívására.

106. §

Az iratbetekintési kérelmek elektronikus úton történő teljesítésének jogi akadályát képezi az Vt. 46. § (1a) bekezdésében foglalt hatályos szabályozás, amely rögzíti, hogy a kérelemre megtekinthető iratokba való betekintést az SZTNH személyes megjelenéshez kötötten biztosítja. E rendelkezés hatályon kívül helyezésével – az információbiztonsági szabályok érvényesítése mellett – elhárul a jogi akadály az iratbetekintési kérelmek elektronikus úton történő teljesítése elől.

107. §

Az Szjt. 2021. június 1. napjával hatályba lépett módosítása ültette át a CDSM irányelv rendelkezéseit, amely által bevezetésre került az Szjt. 82/A–C. §-ában a sajtókiadványok kiadóinak védelmét biztosító szomszédos jog. Az Szjt. 1. § (8) bekezdése utal arra, hogy az ott felsorolt szomszédos jogi jogosultak teljesítményei a törvényben meghatározott védelemben részesülnek, amely védelem részleteit az Szjt. XI.–XI/A. fejezetei tartalmazzák. E szomszédos jogi védelem tekintetében új jogként került bevezetésre a sajtókiadványok kiadóinak védelme, amely azonban a CDSM irányelv 15. cikkének átültetésével egyidejűleg nem került megjelenítésre az Szjt. 1. § (8) bekezdésében.

108. §

Az Szjt. 26. § (8a) bekezdése ültette át a SatCab II irányelv 3. cikkét azzal, hogy bevezette a származási ország elvét, azonban az átültetett rendelkezés nem terjedt ki a kiegészítő online szolgáltatások nyilvánosságához közvetítésére, csupán a nyilvánosság számára lehívásra hozzáférhető tételére. Az Szjt. 26. § (8a) és (8b) bekezdésének módosítása ennek kiigazítását szolgálja.

Az Szjt. 26. § új (9) bekezdése a SatCab II irányelv 3. cikk (2) bekezdésének átültetését pontosítja.

109. §

Az Szjt. 40. §-a egyfajta tiltó szabályként kimondja a szabad felhasználás keretében többszörözött példányok terjesztésének tilalmát és egyben meghatározza az ezen tilalom alóli kivételeket. Az Szjt. 2021. június 1. napjával hatályba lépett módosításával az Szjt. 35. § új (4a) bekezdése lehetővé teszi a kedvezményezett intézmények számára másolati példányok célhoz kötött terjesztését. E tekintetben szükséges összhangba hozni a rendelkezéseket és a 40. §-ban behivatkozni a 35. § (4a) bekezdését, mint a terjesztési jog alóli kivétel.

110. §

Az Szjt. 2021. június 1. napján hatályba lépett módosításával bevezetésre került a kereskedelmi forgalomban nem elérhető művek felhasználására vonatkozó rezsim, amellyel kapcsolatos szabályokat a jogalkotó – a CDSM és SatCab II irányelv határidőben történő átültetése érdekében – még az előtt alakította ki, hogy az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatala (a továbbiakban: EUIPO) által fejlesztett, a kereskedelmi forgalomban nem elérhető művek felhasználását tartalmazó adatbázis működési folyamata ismertté vált volna. Az adatbázis ugyanis csak a hazai átültetést követően állt fel. Ekkor váltak egyértelművé a működésének olyan részletei, amelyek következtében az SZTNH köztes szerepének megjelölése nemcsak felesleges, de olyan adminisztratív többlet terhet jelentene számára és a kedvezményezettek számára is, amely megnehezítheti a felhasználás folyamatát és a hazai jogosultakat, intézményeket is más uniós szempontból kedvezőtlenebb adminisztratív helyzetbe hozza. Erre tekintettel indokolt az Szjt. 41/N. § (1) és (2) bekezdéseinek pontosítása.

Az adatbázisban az EUIPO lehetővé teszi egy nemzeti kontaktpont megjelölését minden tagállam esetében, amely szerv jogosult jóváhagyni a kedvezményezett intézmények kedvezményezett státuszát, és ezáltal a kereskedelmi forgalomban nem elérhető művek rezsimjének használatára való jogosultságát. Nemzeti kontakt pont megjelölése hiányában a jogosultságot az EUIPO hagyja jóvá, amely a tagállami szervezetekről jóval csekélyebb ismeretekkel rendelkezik a hazai szervezetekről, így indokoltá vált az SZTNH törvényi szintű kijelölése erre a szerepre az Szjt. 41/N. § (4) bekezdésében.

111. §

A CDSM irányelv 19. cikkének átültetése során az Szjt. 50/A. §-a ültette át a szerzők és előadóművészek felhasználási szerződési tekintetében az átláthatósági kötelezettségekre vonatkozó rendelkezéseket. Az Szjt. 50/A. § (10) bekezdése tisztázza, hogy mely speciális esetekben nincs szükség az átláthatósági rendelkezések alkalmazására. A (10) bekezdés a) pontja a munkaviszonyban vagy más hasonló jogviszonyban alkotott művek valamint teljesítmények tekintetében mondja ki, hogy a jogviszony speciális jellege miatt nincs szükség az átláthatósági kötelezettség alkalmazására. Ez a megfogalmazás azonban félreértésre adhatott okot, ugyanis az Szjt. 30. §-ának rendelkezései nem terjednek ki a szomszédos jogi teljesítményekre. Erre tekintettel finomításra került a megfogalmazás, és elkülönítésre került egymástól a munkaviszonyban vagy más hasonló jogviszonyban létrehozott mű, valamint a munkaviszonyban vagy más hasonló jogviszonyban létrehozott teljesítmény fogalma. Erre azért volt szükség, mivel a tájékoztatási kötelezettség nem csak a művekkel kapcsolatban, hanem az előadóművészi teljesítményekkel kapcsolatban is fennáll, így bár a teljesítmények tekintetében a vagyoni jogátruházás alapvetően nem kizárt, és ezért sem kerül alkalmazásra külön rájuk az Szjt. 30. §-a, azonban a tájékoztatási kötelezettség egy olyan speciális többletfeladatot jelent, amely a munkaviszonyban létrehozott teljesítmények esetében is szükségtelen és aránytalan többlet terhet okoz a munkáltató számára, aki a munkaszerződésben megjelölt ellentételezés teljesítésével már megfizette a teljesítmény elkészítését. Továbbra is indokolatlan lenne tehát különbséget tenni az 50/A. § szerinti átláthatósági kötelezettség alóli mentesülés alkalmazása kapcsán a munkaviszonyban alkotott művek és teljesítmények között, ugyanakkor az Szjt. 30. §-ára, mint ami az előadóművészi teljesítményekre is alkalmazható szabályra mutató, félrevezető törvényi hivatkozást szükséges átszerkeszteni.

112. §

Az Szjt. 60. § (4) bekezdésének 2021. június 1. napjával hatályba lépett módosítása értelmében az Szjt. 55. § (1) bekezdése a szoftverek tekintetében nem alkalmazható. Ez a CDSM irányelv 23. cikk (2) bekezdésének való megfeleléshez szükséges, amely rendelkezés előírja, hogy mind a felhasználási, mind pedig a jogátruházási szerződések vonatkozásában a szerzők és előadóművészek számára járó méltányos díjazással kapcsolatos rendelkezések a szoftverek vonatkozásában nem alkalmazandók.

Azonban az átültetés tekintetében az Szjt. 55. § (1) bekezdésének teljes kizárása az összes olyan analóg módon alkalmazandó szabályt kizárja, amit a jogátruházási szerződések tekintetében irányadó volna a felhasználási szerződések szabályai közül. Ennek a helyzetnek a kiküszöbölése érdekében került módosításra az 55. § (1) bekezdése és egészült ki egy új (1a) bekezdéssel. E mellett törlésre került az Szjt. 60. § (4) bekezdéséből az Szjt. 55. § (1) bekezdésének alkalmazását kizáró utalás.

Az Szjt. 55. § (1a) bekezdése külön rögzíti, hogy a szoftverek vagyoni jogainak átruházására irányuló szerződésekben, egyes kivételekkel a felhasználási szerződések előírásait kell alkalmazni. Az itt felsorolt kizárások az Szjt. 60. § (4) bekezdésének jelenleg is hatályos szövegéből kerültek átvételre a felhasználási szerződésekhez kapcsolódó jellegük alapján, és megismétlésük az Szjt. 55. § (1a) bekezdésében a félrevezető vagy ellentmondó törvényi hivatkozások és rendelkezések elkerülését, az egyértelműséget szolgálják. Az Szjt. 60. § (4) bekezdésből átvett, a felhasználási szerződések egyes rendelkezéseire mutató kizárások köre kiegészül az Szjt. 50/B. §-ra való hivatkozással, tekintettel arra, hogy ezen rendelkezés a szerzők és előadóművészek számára járó méltányos díjazással kapcsolatos rendelkezések körébe tartozik.

113. §

A CDSM irányelv 17. cikkének átültetése során a tartalommegosztó szolgáltatók mentesülési eseteihez kapcsolódóan az Szjt. 57/E. § (3) bekezdése az Szjt. 57/E. § (2) bekezdés c) pontjához kapcsolódóan rögzíti, hogy a pontban foglalt mentesülési feltételként meghatározott eljárásra az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kérdéseiről szóló 2001. évi CVIII. törvény (a továbbiakban: Ektv.) 13. §-ában foglalt eljárás rendelkezéseit kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy ahol az Ektv. 13. §-a szolgáltatót ért, ott az Szjt. 57/A. § szerinti tartalommegosztó szolgáltatót kell érteni. A rendelkezés praktikus okokból hivatkozza be az Ektv. 13. §-át, mint alkalmazandó eljárást, azonban a gyakorlatban – főként a szoftveres, digitális környezetben megvalósuló tömeges felhasználásokra tekintettel – nem indokolható az Ektv. 13. §-ában foglalt szabályok közül annak megkövetelése, hogy a jogosulti értesítésekre és a szolgáltatást

igénybe vevők által tett kifogásokra olyan szigorú alaki feltételek vonatkoznak, mint az Ektv. 13. § (1) bekezdése szerinti, a jogsértő tartalom eltávolítására irányuló felhívással szembeni, teljes bizonyítóerejű magánokirati vagy közokirati formakényszer. Erre tekintettel az Ektv. 13. §-ának alakísági feltételei az Szjt. ezen mentesülési esete tekintetében kizárásra kerülnek.

114. §

Az Szjt. 57/G. § (5) bekezdésének célja az, hogy tisztázza, a tartalmegosztó szolgáltató nem felel az olyan tartalom elérhetővé tételéért, amelyre az Szjt. 57/G. §-ban foglalt panasztételi mechanizmus végeredményeként került sor. E rendelkezés pontosítása vált szükségessé az elérhetővé tétel vonatkozásában az „ismét” szófordulat kivételével, ugyanis az elérhetővé tétel nem minden esetben „ismételten” valósulhat meg, ugyanis felmerülhet, hogy a panasztétel oka éppen az, hogy adott tartalom korábban nem vált elérhetővé. Erre tekintettel az Szjt. 57/G. § (5) bekezdés szövegezéséből törlésre került az „ismét” szó.

115. §

Az Szjt. 60. § (4) bekezdésének 2021. június 1. napjával hatályba lépett módosítása értelmében az Szjt. 55. § (1) bekezdése a szoftverek tekintetében nem alkalmazható. Ez a CDSM irányelv 23. cikk (2) bekezdésének való megfeleléshez szükséges, amely rendelkezés előírja, hogy mind a felhasználási, mind pedig a jogátruházási szerződések vonatkozásában a szerzők és előadóművészek számára járó méltányos díjazással kapcsolatos rendelkezések a szoftverek vonatkozásában nem alkalmazandók. Azonban az átültetés tekintetében az Szjt. 55. § (1) bekezdésének teljes kizárása az összes olyan analóg módon alkalmazandó szabályt kizárja, amit a jogátruházási szerződések tekintetében szükséges alkalmazni a felhasználási szerződések szabályai közül. Ennek a helyzetnek a kiküszöbölése törlésre került az Szjt. 60. § (4) bekezdéséből az Szjt. 55. § (1) bekezdésének kizárása, és a CDSM irányelv 23. cikk (2) bekezdésének rendelkezése a jogátruházási szerződések tekintetében az Szjt. 55. § (1) és (1a) bekezdésében kerül rendezésre. Emellett az Szjt. 60. § (4) bekezdésében felsorolt kizárások köre kiegészül az Szjt. 50/B. §-ra való hivatkozással tekintettel arra, hogy ezen rendelkezés a szerzők és előadóművészek számára járó méltányos díjazással kapcsolatos rendelkezések körébe tartozik.

116. §

Az Szjt. 101. § (3) bekezdése oly módon módosul, hogy a Szerzői Jogi Szakértő Testület hatásköre a módosítás által nem csak a felhasználási joggal kapcsolatos kérdésekre, hanem a személyhez fűződő jogok kérdéseiben történő véleményadásra is kiterjed a jövőben, amellyel összhangba kerül a hatósági és a bírósági kirendelés alapján készülő szakvélemények gyakorlata.

117. §, 120. §

Az Szjt. 104. § (4) bekezdése, valamint az Szjt. 105/A. § (6) bekezdése az Egyeztető Testület által az Szjt. 105. §-ban foglalt egyenlő elbánás elvének megsértése esetére mondja ki az Egyeztető Testület eljárása nyomán létrejött megállapodás bíróság előtt való megtámadhatóságát. E tekintetben mind az Szjt. 104. § (4) bekezdése, mind pedig az Szjt. 105/A. § (6) bekezdése teljesen azonos rendelkezést tartalmaz, amelyet érdemes egy bekezdésben az Szjt. 105. § részeként szabályozni, ennek nyomán kerül törlésre az Szjt. 104. § (4) bekezdése, valamint az Szjt. 105/A. § (6) bekezdése és a bennük foglalt rendelkezés az Szjt. 105. § új (3) bekezdésében kerül elhelyezésre.

118. §

Technikai módosítás, az Szjt.-ből hiányzó, a szerzői és szomszédos jogokra vonatkozó közös jogkezelésről és a zeneművek belső piacon történő online felhasználásának több területre kiterjedő hatályú engedélyezéséről szóló, 2014. február 26.-i 2014/26/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvhez (a továbbiakban: KJK irányelv) kapcsolódó jogharmonizációs klauzula pótlását szolgálja.

119. §

1. A 41/F. § (1) bekezdésében egy, már hatályon kívül helyezett hivatkozás szerepelt, amely helyesbítésre került.
2. A 82/A. § a CDSM irányelv 2. cikk 4. pontjának való megfelelés pontosítását szolgálja. E szerint a sajtókiadvány újságírói irodalmi művekből álló gyűjtemény. A gyűjtemény, mint fogalom azonban az Szjt. tekintetében többlettartalommal bír, hiszen az műként önálló szerzői jogi védelemben is részesülhet. Ezért a gyűjtemény szó használata a sajtókiadványok fogalommeghatározása tekintetében félreértésekre adhat okot, amelynek nyomán szükségessé vált a gyűjtemény szó eltávolítása a fogalommeghatározásból.

124. §

A hágai tartási egyezmény hazai alkalmazásának biztosításához szükséges a Jst. 5. § (2) bekezdés g) pontjának kiegészítése a hágai tartási egyezmény 15. cikkére utalással. E cikk – hasonlóan a tartási rendelet 46. cikkéhez – költségmentes jogi segítségnyújtást ír elő a 21. életévét be nem töltött jogosultak szüleikkel szemben gyermektartási kérelmeire. E jogosulti körben tehát a kérelmezőt jövedelmi és vagyoni helyzetére tekintet nélkül rászorultnak kell tekinteni.

125–126. §

Több tekintetben szükséges a Jst. 11. § (2) bekezdésének módosítása. Egyrészt a pártfogó ügyvédi képviselőt végrehajtási eljárásban is biztosító kivételes szabályt ki kell terjeszteni a hágai tartási egyezmény szerinti esetekre is. A hágai tartási egyezmény 14. cikkének (1) bekezdése – a tartási rendelet 44. cikk (1) bekezdéséhez hasonlóan – úgy rendelkezik, hogy a megkeresett állam a kérelmezők számára tényleges hozzáférést biztosít a kérelmekből fakadó eljárásokhoz, ideértve a végrehajtási és fellebbezési eljárásokat is. Ugyanakkor szükséges a rendelkezés módosítása abból a szempontból is, hogy törölni kell a tartási rendelet 46. cikk (1) bekezdésére hivatkozást. E rendelkezés a 21 éven aluli gyermekek javára irányuló gyermektartási ügyekre teljes költségmentességet ír elő, függetlenül a kérelmező vagyoni és jövedelmi viszonyaitól. Ez azonban nem jelenti azt, hogy az ügyeknek csak ebben a körben lenne szükség pártfogó ügyvédre a végrehajtási eljárásokban. A többi ügyben (pl. 21 évet betöltött gyermekek tartására irányuló gyermektartási ügyek, házastársi tartási ügyek) a költségmentességet és ingyenes pártfogó ügyvédi képviselőt már függővé lehet tenni a kérelmező jövedelmi-vagyoni viszonyaitól, de ha a kérelmező rászorultsága megállapítható, számára a végrehajtási eljárásban is biztosítani kell a pártfogó ügyvédi képviselőt a tartási rendelet 44. cikk (1) bekezdése és a hágai tartási egyezmény 14. cikk (1) bekezdése alapján. Míg belföldi kérelmezőknek sürgősségű lehet pártfogó ügyvédi képviselő biztosítása végrehajtási eljárásban, addig külföldön élő kérelmezők a végrehajtási eljárások során sem tudnak hatékonyan fellépni érdekeik érvényesítése végett. A tartási rendelet végrehajtásához kapcsolódó módosításra tekintettel a Jst. jogharmonizációs záradékának módosítása is szükséges.

127. §

A Ctv. 25. § (1a) bekezdése a Digitális Irányelv előírása alapján kimondja, hogy a cég Európai Unió más tagállamában bejegyzett fióktelepét a cégbíróság hivatalból jegyzi be. Annak érdekében, hogy ezen külföldi fióktelepek ne legyenek összekeverhetők a Ctv. 7. § (2) bekezdése szerinti belföldi fiókteleppel, önálló cégjegyzék rovat kerül kialakításra. A rovat azokat az adatokat tartalmazza, amelyekről a cégnyilvántartások összekapcsolására szolgáló rendszeren keresztül (BRIS) értesül a cégbíróság.

128. §

A Ctv. módosításának célja, hogy a közjegyzői iroda esetén a cégjegyzékben feltüntetendő adat legyen a jövőben a helyettes irodavezető és adatai. A helyettes irodavezető bejegyzésére, valamint megbízásának megszűnésekor a törlésére a területi kamara elnökségének határozata alapján változásbejegyzési kérelem folytán kerül sor.

129. §

A Digitális Irányelv előírja, hogy a cégadoatok és a cégiratok kereshető formában kerüljenek tárolásra, így a cégnyilvántartás részét képező elektronikus irattár átalakítása szükséges. Jelenleg ún. e-aktában kerülnek benyújtásra a cégbejegyzési (változásbejegyzési) kérelmek, és a Ctv. 36. § (2) bekezdésének második mondata jelenleg lehetővé teszi, hogy az e-akta egyben, egyszer kerüljön az eljáró jogi képviselő által aláírásra, vagyis az e-aktában lévő elektronikus okirattá alakított mellékletek külön nem kerülnek aláírásra. Ahhoz azonban, hogy az egyes cégiratok külön-külön kereshetőek legyenek, biztosítani kell, hogy sértetlenül (tehát az elektronikus aláírás vagy bélyegző sértetlenségének megőrzése mellett) bármely irat „kiemelhető” legyen az e-aktából. Ennek érdekében a Ctv. 36. § (2) bekezdéséből törlésre kerül a második mondat. A bekezdés normatartalmának a többi része nem módosul.

130. §

A Digitális Irányelv értelmében a „tagállamok biztosítják, hogy képesek legyenek választ adni egy másik tagállam olyan megkeresésére, amelyben a másik tagállam információt kér az igazgatók eltiltásáról a válaszadó tagállam joga szerint.” A „megkeresés megválaszolása érdekében a tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket legalább annak biztosítására, hogy a 22. cikkben említett rendszer (a tagállami cégnyilvántartások összekapcsolására szolgáló rendszer, a BRIS) útján képesek legyenek késedelem nélkül tájékoztatást adni arról, hogy egy adott személy el van-e tiltva vagy szerepel-e az igazgatók eltiltása szempontjából lényeges információkat tartalmazó bármely nyilvántartásukban.”

A magyar jogban a Digitális Irányelv előírása szerinti „eltiltott igazgatónak” az a személy minősül, aki a Ctv. szerinti eltiltás hatálya alatt áll, vagy vele szemben a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 3:22. § (4) illetve (5) bekezdésben foglalt kizáró ok fennáll.

Figyelemmel arra, hogy az anyagi jogi és a cégjogi szabályok alapján mind a cégjogi eltiltás, mind a büntetőjogi okon alapuló kizárás azt eredményezi, hogy az érintett személy vezető tisztségviselőként (cégvezetőként, felügyelőbizottsági tagként) nem jegyezhető be a cégjegyzékbe, továbbá arra, hogy a büntügyi nyilvántartási rendszer büntügyi személyes adatot tartalmaz, a Javaslat többlépcsős eljárást határoz meg.

A tagállami megkeresések lebonyolításának módját szabályozó európai uniós végrehajtási rendelet [az (EU) 2017/1132 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a nyilvántartások összekapcsolására szolgáló rendszerre vonatkozó műszaki leírások és eljárások tekintetében történő alkalmazására vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az (EU) 2020/2244 bizottsági végrehajtási rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. június 18-i (EU) 2021/1042 bizottsági végrehajtási rendelet (a továbbiakban: 2021/1042 rendelet)] pontosítja a vonatkozó irányelvi rendelkezést, és egyértelművé teszi, hogy a tagállami megkeresésnek két szintje lehet. Az első szinten a megkeresett tagállam annak tényéről ad „igen/nem” tartalmú választ, hogy a tagállami jogában szabályozott eltiltási vagy kizárási rendelkezések alapján az érintett személy „eltiltott igazgatónak” minősül-e. Ha a megkeresés alapján nincs elegendő adat a válaszadáshoz, akkor a tagállam „nincs elegendő adat az azonosításhoz” üzenetet küld válaszként.

Fontos kiemelni azt, hogy az információcsere során a megkeresett tagállam arra ad választ, hogy az adott személy „el van-e tiltva vagy szerepel-e az igazgatók eltiltása szempontjából lényeges információt tartalmazó bármely nyilvántartásban”. A 2021/1042 rendelet rögzíti, hogy az információcsere „nem terjed ki azokra az esetekre, ahol a nemzeti jog szerint az adott személy általános jelleggel nem képes szerződéskötésre vagy általános jogi cselekvőképessége korlátozott egy tagállam nemzeti jogával összhangban bíróság vagy egyéb illetékes hatóság határozata alapján, és emiatt nem válhat az első bekezdésben hivatkozott típusú társaság igazgatójává. Az információcsere nem terjed ki az uniós jog szerinti konkrét szabályokon, például a 2013/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (27) 91. cikkének (1) bekezdésében előírt, alkalmasságra és viselkedésre vonatkozó szabályokon alapuló esetekre.” A 2021/1042 rendelet nem zárja ki azt sem, hogy jogi személyre vonatkozzon az információcsere, ha az adott tagállamban jogi személy is lehet vezető tisztségviselő.

Ezen első szintű adatcserét követheti a második szintű információcsere, amelynek keretében a megkereső tagállam részletesebb adatokat is kérhet az eltiltásról. Fontos kiemelni, hogy ezen második szintű információcserére a tagállami jog az irányadó, vagyis a tagállam dönthet úgy, hogy részletes adatot nem szolgáltat.

A cégbíróság először azt vizsgálja meg, hogy a cégjegyzék a tagállami megkeresésben megjelölt személy tekintetében tartalmaz-e eltiltásra vonatkozó adatot. Ha igen, a vizsgálat lezárul, és a megkereső tagállam felé a 2021/1042 rendelet szerinti tartalommal „igen” üzenet kerül megküldésre. Ha a cégjegyzék eltiltásra vonatkozó adatot nem tartalmaz, a cégbíróság csak ebben az esetben igényel adatot a bünyügyi nyilvántartó szervtől. Az adatigénylés módja azonos a cégbejegyzési (változásbejegyzési) eljárásban már bevezetett adatigényléssel. Ha a bünyügyi nyilvántartó szerv adatszolgáltatása alapján a Ptk. 3:22. § (4) vagy (5) bekezdése szerinti kizáró ok fennáll, a cégbíróság a 2021/1042 rendelet szerinti tartalommal „igen” üzenet kerül megküldésre. Fontos jelezni, hogy sem a Digitális Irányelv, sem a 2021/1042 rendelet nem várja el a tagállamoktól, hogy a válaszuk a megkereső tagállam jogát vagy a konkrét alapítás vagy adatváltozás körülményeit vizsgálva adjon választ. Tehát a tagállami válasz tekintetében nincs jelentősége annak, hogy a megkereső tagállam joga szerint kizáró ok-e például a Ptk. 3:22. § (5) bekezdésben foglalt foglalkozástól eltiltás és az sem, hogy az adott foglalkozástól eltiltás releváns-e a konkrét külföldi társaság alapítása során. A megkeresés tekintetében kizárólag arra kell igen/nem típusú választ adni, hogy az érintett személy olyan okból szerepel-e bármilyen magyar nyilvántartásban, amely bejegyzésének akadályát képezni az adott (a megkeresett) tagállamban. Utalni lehet arra, hogy a 2021/1042 rendelet 16.1. pontja egyértelműen kizárja például a Ptk. 3:22. § (1) bekezdés szerinti kizáró okot a vizsgálati körből. Megállapítható tehát, hogy a Digitális Irányelv szerinti „eltiltott igazgatókra” vonatkozó információcsere a csalárd és visszaélészerű magatartást kívánja megelőzni, de közel sem képes arra, hogy ténylegesen tisztázza azt a kérdést, hogy az érintett személy a konkrét alapítás során bejegyezhető lenne-e a megkeresett tagállamban. Az információcsere egy általános szintű tájékoztatást biztosít.

A Digitális Irányelv és a 2021/1042 rendelet alapján lehetőség van egy újabb, ún. második szintű információcserére is. A Javaslat a cégbíróság számára csak a Ctv. szerinti eltiltás tekintetében ad lehetőséget a további információ biztosítására, azonban a bünyügyi nyilvántartásból származó adatot nem adhat tovább más tagállamnak, csak a Ptk. vonatkozó rendelkezésének megjelölésével azt jelzi, hogy (mely) bünyügyi okon alapul az eltiltás. Okiratokat (eltiltást tartalmazó végzés, bünyűbírói ítélet stb.) a cégbíróság nem továbbítja.

A Digitális Irányelv előírására figyelemmel a Javaslat meghatározza a cégbírósági adatkezelés célját, továbbá azt, hogy meddig kezelheti az adatokat a cégbíróság informatikai rendszere. Sem a Digitális Irányelv, sem a 2021/1042 rendelet nem határozza meg, hogy az első szintű megkeresés és a második szintű megkeresés között mennyi idő telhet el. Annak érdekében, hogy feleslegesen személyes adat ne kerüljön tárolásra, kezelésre, a Ctv. szerinti eltiltás fennállását kivéve, az informatikai rendszer korlátozott ideig tárolja csak a személyes adatokat. Annak érdekében, hogy megfelelő informatikai rendszert lehessen felállítani, biztosítani kell, hogy az első szintű információcserére vonatkozó adatok rendelkezésre álljanak a második szintű információcsere biztosításához, vagyis egyrészt annak igazolásához, hogy volt már első szintű információcsere, másrészt annak egyértelmű rögzítéséhez, hogy a Ptk. 3:22. § (4) illetve (5) bekezdésén alapuló kizáró ok esetén az informatikai rendszer azt jelezze vissza, hogy nem biztosítható konkrét bünyügyi nyilvántartási adat, csak a kizáró okot megjelölő, törvényhelyre mutató tájékoztatás.

131. §

A kénysztörzési eljárások gyorsítása érdekében a Javaslat általános szabályként írja elő, hogy ha a kénysztörzési eljárásban hozott végzéssel szemben fellebbezésnek van helye, akkor a másodfokú bíróság 30 munkanapon belül bírálja el a fellebbezést.

132. §

Gyakorlati igény mutatkozik arra, hogy a Ctv. a kénysztörzés szabályai között egyértelmű rendelkezést tartalmazzon arra nézve, hogy a cégbíróság miként intézkedjen az elkésztett benyújtott hitelezői követelések vonatkozásában. A Ctv. 117. § (2) bekezdésének utolsó mondata kimondja, hogy a határidő elmulasztása esetén igényt a kénysztörzési eljárásban már nem érvényesítheti. A határidő elmulasztása tehát nem jogvesztő, azonban a kénysztörzési eljárás észszerű időn belül való befejezése érdekében a Ctv. nem teszi lehetővé, hogy az elkésztett követelések figyelembevételre kerüljenek. Ennek már csak azért is jelentősége van, mert a kénysztörzési eljárásra és a felszámolási eljárásra vonatkozó és kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2021. évi LXX. törvény novelláris szinten módosította a kénysztörzési eljárás szabályait, és immár a bejelentett követelések általános vizsgálatára is sor kerül a kénysztörzési eljárásban.

A Javaslat az elkésett követelés-bejelentés cégbíróság általi visszautasításáról rendelkezik. Jelen esetben elutasításra azért nem kerülhet sor, mert az azt az üzenetet hordozná, mintha anyagi jogi értelemben kerülne elutasításra a követelés, amelyről azonban szó sincs. A cégbíróság nem vizsgálja a követelést, csupán az elkésettség jogkövetkezményeként alkalmazza a visszautasítást. Figyelemmel arra, hogy a Javaslat az igazolás lehetőségét nem zárja ki, igazolási kérelemnek lehet helye. A Javaslat továbbá a cégbíróság követelést elkésettség okán visszautasító döntésével szemben fellebbezést is biztosít.

A Javaslat normatív módon nem tér ki a nem igénybejelentést tartalmazó, azonban a Ctv. 117. § (2) bekezdés hatálya alá tartozó bejelentésekre. Ennek oka egyrészt, hogy a Ctv. 117. § (2) bekezdésének záró szövegrésze jelenleg is csak az igényérvényesítés tekintetében tartalmaz releváns figyelemfelhívó rendelkezést, másrészt az, hogy más az eljárásjogi jelentősége a követelés bejelentésnek, és az egyéb bejelentéseknek. A kénysztörlési eljárás lényegi célkitűzése, hogy csak akkor kerüljön egy cég ezen eljárás eredményeként törlésre a cégjegyzékből, ha vagyontalan, vagy egyébként a felszámolás eljárás lefolytatására okot adó körülmény nem merül fel. A cégbíróság törvényben meghatározott feladata a vagyon felkutatása, és a Ctv. 117. § szerint érkező, a cég vagyonára vonatkozó bejelentések e vagyonkutatást érdemben tudják segíteni. Ugyanakkor a késedelmes bejelentés nem hagyható figyelmen kívül, mert abból olyan körülmény is kiderülhet, amely érdemben befolyásolja a kénysztörlési eljárás sorsát. A munkaviszonyon alapuló igények tekintetében pedig kiemelhető, hogy a 2021. évi LXX. törvény novelláris módosítása új megoldásra helyezte a Bérgarancia biztos eljárását, amely immár szélesebb körű eljárást biztosít a biztosnak, növelve ezzel a munkavállalók védelmét, tekintet nélkül a bejelentések megtételére.

133. §

Figyelemmel arra, hogy a 117/C. § szerinti kérelem a kénysztörlés alatt álló cég számára az utolsó lehetőség arra, hogy törvényes működését helyreállítsa és továbbműködjön, indokolt fellebbezési lehetőséget biztosítani arra az esetre, ha a cégbíróság elutasítja vagy visszautasítja (pl. elkésettség okán) a cég kénysztörlési eljárás megszüntetése iránti kérelmét.

134. §

A rendelkezés szövegpontosítást tartalmaz a kénysztörlési eljárásban nem vitatható, közokiraton alapuló követelés tekintetében.

135. §

A rendelkezés szövegpontosítást tartalmaz.

136. §, 1–2. melléklet

A Ctv. 1. mellékletének módosítását az alapítási engedéllyel kapcsolatos szabályok változása indokolja, amely alapján az egyes cégformák bejegyzéséhez (változásbejegyzéséhez) szükséges további okiratok kapcsán közjegyzői irodák esetén kivételt enged az alapítási engedély csatolása alól abban az esetben, ha az alapítási engedélyt megadottnak kell tekinteni.

A Ctv. 2. mellékletének módosítása az átalakulás (egyesülés, szétválás) esetén visszaállítja a kérelmek kötelező mellékleteire vonatkozó előírást, amelyek kodifikációs technikai hiba miatt kerültek hatályon kívül helyezésre. A mellékletek értelemszerűen nem utalnak már azokra a törvényi rendelkezésekre, amelyek beillesztésére a már hatályát veszített a tőkeegyesítő társaságok határokon átnyúló egyesüléséről szóló 2007. évi CXL. törvény rendelkezései miatt volt szükség.

137. §

- a) pont: Szövegkorrekció.
- b) A Digitális Irányelv előírja, hogy a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az online benyújtott okiratok eredete és sértetlensége elektronikusan ellenőrizhető legyen. Figyelemmel arra, hogy a Ctv. 38. § (1) bekezdése szerint a céginformációs szolgálat már jelenleg is vizsgálja a cégbejegyzési (változásbejegyzési) kérelem informatikai megfelelőségét, a rendelkezés csupán az irányelv átültetése érdekében normaszinten jeleníti meg az irányelv fogalmait. A módosítás azonban érdemi változást nem jelent, hiszen a jelenlegi informatikai rendszer is képes a szükséges ellenőrzésekre.
- c) pont: Szövegponthozó rendelkezés, amely egyértelművé teszi, hogy a kényszer törölési eljárás illetékét abban az esetben is meg kell állapítani és le kell róni, ha a céget úgy törlik a cégnyilvántartásból, hogy a céggel szemben követelés bejelentésére nem került sor, azonban a cég fellelhető vagyonnal rendelkezik.
- d) pont: Szövegponthozó rendelkezés.
- e) pont: Szövegponthozó rendelkezés, olyan helytelen értelmezés megelőzésére, amely az „eltiltott vezető tisztségviselő, illetve tag” fordulatba nem értené bele az eltiltott volt vezető tisztségviselőt vagy tagot.
- f) pont: A jogharmonizációs klauzula pontosítása figyelemmel arra, hogy a Javaslat immár kivételek nélkül ülteti át a Digitális Irányelv rendelkezéseit.
- g) pont: szövegponthozó rendelkezés, figyelemmel a tőkeegyesítő társaságok határokon átnyúló átalakulásáról, egyesüléséről, szétválásáról és egyéb jogharmonizációs célú törvénymódosításról szóló 2021. évi CXXIV. törvény rendelkezéseire.

138–142. §

A hagyatéki eljárásról szóló 2010. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Hetv.) módosítása indokolt arra tekintettel, hogy a gyakorlati visszajelzések alapján az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Üttv.) XVII. fejezetében megjelölt irodagondnok hasonló feladatot lát el az elhunyt ügyvéd irodájának vagyoni helyzete felmérése és annak leltározása során, mint amelyet a jegyző vagy a közjegyző a hagyaték leltározásakor a hagyatékba tartozó vagyon felmérése esetén.

A Hetv. 28. § (1) bekezdése alapján a jelenlegi szabályok szerint amennyiben az örökhagyó a halálakor ügyvéd volt, ennek tényét, valamint azoknak a vagyontárgyaknak, iratoknak a jegyzékét, amelyek az örökhagyó e tevékenységével kapcsolatosak és a leltárban nem szerepelnek, jegyzőkönyvben kell feltüntetni. Erre tekintettel a közjegyzőknél az a gyakorlat alakult ki, hogy az irodagondnok eljárása során készített jegyzőkönyvet és/vagy leltárt a közjegyző kéri megküldeni a hagyatéki iratokhoz csatolás végett. Az ügyvédi irodában található iratok azonban szinte biztosan, az ott található vagyontárgyak pedig esetlegesen ügyvédi titok tárgyai – az elhunyt ügyvéd praxisától függően védői titok tárgyai is – lehetnek, tekintettel arra, hogy az Üttv. 9. § (1) bekezdés szerint ügyvédi titoknak minősül minden olyan tény, információ és adat, amelyről az ügyvédi tevékenység gyakorlója e tevékenysége gyakorlása során szerzett tudomást. Az irodagondnok jegyzőkönyvének hagyatéki iratokhoz csatolása azonban lehetőséget ad a hagyatéki eljárásban részt vevő harmadik személyek részére – amennyiben iratbetekintési jogukkal élnek –, hogy megismerjék az ügyvédi titkot tartalmazó jegyzőkönyvet.

A helyzet megoldásaként a jogalkotó annak eldöntését, hogy az okirat ügyvédi iratörzési kötelezettséggel terhelt-e, illetve az okirat, a pénz, valamint a vagyontárgy ügyvédi letét tárgyát képezi-e, az irodagondnok felelősségi körébe telepítette azzal együtt, hogy az irodagondnok nyilatkozatához a leltár felvétele során a jegyző vagy a közjegyző kötve van. Ezen túlmenően a hagyatéki leltárban kizárólag az irodagondnok által készített nyitó jegyzőkönyv iktatószámát kell feltüntetnie, ha az a leltár elkészítésekor a rendelkezésére áll, amelyet az irodagondnoknak kell közölnie a leltár felvételét végző jegyzővel vagy közjegyzővel. Az irodagondnokot helyszíni leltár felvételének idejéről és helyéről értesíteni kell, abban az esetben, ha személye az ügyvédi kamarai nyilvántartásból megállapítható.

A konzuli védelemről szóló 2001. évi XLVI. törvény alapján már nincsenek olyan konzuli tisztviselők, akik arra lennének felhatalmazva, hogy jognyilatkozatokról vagy jogügyletekről – a végintézkedést is ide értve – konzuli okiratot állítsanak ki. Erre tekintettel a Hetv. erre utaló rendelkezéseit hatályon kívül helyezi a Javaslat.

143. §, 3. melléklet

A területi közigazgatás működésével kapcsolatos egyes kérdésekről, valamint egyes törvényeknek az Alaptörvény tizenegyedik módosításával összefüggő módosításáról szóló 2022. évi XXII. törvény módosította a bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvény mellékleteit a megyék vármegyére történő átnevezése érdekében. A törvényjavaslatban szereplő módosítás szavatolja, hogy az ítéletábrák illetékességi területét meghatározó mellékeltben helyesen szerepeljenek az adott ítéletábrához tartozó vármegyék.

144. §

A Ptk. 4:181. § (3) bekezdésében keretjelleggel utal arra, hogy a kapcsolattartásról szóló határozatban mely kérdésekről kell minden esetben rendelkezni, függetlenül attól, hogy a gyámhatóság vagy a bíróság a döntéshozó a tárgyban. Míg a gyámhatósági határozat tartalmára vonatkozóan a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 29/A. § (6) bekezdése részletes útmutatást tartalmaz, addig a kapcsolattartásról való bírói döntés esetén csak a Ptk. rendelkezései az irányadók. Ugyanakkor a kapcsolattartásra vonatkozó egyedi döntéseknél a gyámhatóságnak illetve a bíróságnak a Ptk.-ban felsorolt kérdésekről a gyermek érdekében nagyon részletesen kell rendelkeznie annak érdekében, hogy a kapcsolattartás végrehajtása során ne merüljön fel vitás, bizonytalan helyzet, a kapcsolattartásról szóló határozat egyértelműen végrehajtható legyen.

Azért, hogy ne képezhesse akadályát a kapcsolattartásról szóló határozat végrehajtásának az, hogy a határozat tartalma nem kellően részletes, ezért – a gyermek zavartalan kapcsolattartásának biztosítása érdekében – indokolt a Ptk. hivatkozott rendelkezésének kiegészítése.

Az Alkotmánybíróság bírói döntés megsemmisítéséről szóló 3351/2022. (VII. 25.) AB határozatában egyértelműen rámutatott arra, hogy a kapcsolattartás zavartalansága nem biztosított, ha a különélő szülő nem rendelkezik a gyermek szükséges hatósági igazolványaival, vagyis a kapcsolattartás zavartalanságának része, hogy az elvitel jogát jogszerűen gyakorló szülő a gyermek szükséges hatósági igazolványainak a birtokában legyen a kapcsolattartás ideje alatt. Az Alkotmánybíróság határozatában arra is utalt, hogy az, hogy a személyes okmányok a gyermekkel együtt átadásra kerüljenek „a személyazonosító okmány és a TAJ-kártya esetében ez általánosan érvényes, hiszen ezek a gyermekhez tartoznak, ezekre a gyermeknek bármikor szüksége lehet, míg más okmányok (lakcímkártya, diákigazolvány, útlevél stb.) esetében a körülményektől függően mérlegelendő az átadás szükségessége.”

145. §

A Javaslat a gondnokoltak nyilvántartásához való közvetlen hozzáférés jogalapját teremti meg az adóhatóság részére a gondnokoltak és az előzetes jognyilatkozatok nyilvántartásáról szóló 2013. évi CLXXV. törvény módosításával. A módosítás alapján az adóhatóság az eljárásaiban az adózó vagy az eljárás egyéb résztvevője ügyre vonatkozó eljárási képessége megállapításához közvetlen hozzáféréssel jogosult megismerni és kezelni a gondnokolt családi és utónevét, születési családi és utónevét, születési helyét és idejét, a gondnokolt anyjának születési családi és utónevét, a gondnokolt lakcímét, a gondnokság alá helyezéséről, annak módosításáról, felülvizsgálatáról, megszüntetéséről jogerős határozatot hozó bíróság megnevezését és ügyszámát, a gondnokság alá helyezés, annak módosítása, felülvizsgálata, megszüntetése tárgyában hozott határozat jogerőre emelkedésének napját, a gondnokság cselekvőképességet korlátozó részleges vagy teljes jellegét, valamint a bíróságnak a cselekvőképességet részlegesen korlátozó ítéletében meghatározott ügycsoportot vagy ügycsoportokat.

Az „adott ügy” kifejezés indokolatlan szűkítést tartalmaz az adóhatóság adatkezelése esetében, ugyanis bizonyos esetekben még meg nem indult eljárásban is szükség lehet az eljárási képesség vizsgálatára (pl. az adózó az ügyfélszolgálaton kíván kérelmet benyújtani és ekkor merül fel az eljárási képesség vizsgálat). Ugyanakkor indokolt, hogy valamely korlátozás mégis legyen az adatkezeléssel kapcsolatban, így a módosításnak megfelelően az adóhatóság az eljárása során jogosult indokolt esetben az eljárási képesség vizsgálatához megismerni és kezelni az érintett adatokat.

146. §

Az Alkotmánybíróság bírói döntés megsemmisítéséről hozott 3351/2022. (VII. 25.) AB határozata egyértelművé tette, hogy a kapcsolattartás zavartalanságához hozzá tartozik, hogy a különélő szülő a gyermekkel való kapcsolattartás ideje alatt a gyermek szükséges hatósági igazolványainak birtokában legyen. Erre tekintettel a Javaslat kiegészíti a Ptk. 4:181. § (3) bekezdésének a kapcsolattartásra vonatkozó határozat tartalmát meghatározó rendelkezéseit. A kiskorú gyermek és a különélő szülő kapcsolattartása zavartalanságának biztosítása érdekében indokolt, hogy a módosítás már a folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazandó legyen, így akár az első, akár a másodfokú bíróság határozata már rendelkezhet a gyermek személyes okmányai és a kapcsolattartás során szükséges egyéb tárgyai átadásáról és visszaadásáról a kiskorú gyermek érdekeit szem előtt tartva.

147. §

A szerzői jogok és a szerzői joghoz kapcsolódó jogok közös kezeléséről szóló 2016. évi XCIII. törvény 13. § (3) és (4) bekezdései a jogkezelési megbízás tekintetében tartalmaznak rendelkezéseket. A (3) bekezdés kimondja, hogy a jogosult egy ország tekintetében azonos műtípusba tartozó művei vagy teljesítményei tekintetében ugyanazon szerzői vagy szomszédos joga kezelésével csak egy közös jogkezelő szervezetet bízhat meg. A (4) bekezdés pedig tisztázza, hogy a jogosult által adott jogkezelési megbízás csak valamennyi az adott mű- vagy teljesítménytípusba tartozó műre vagy teljesítményre kiterjedő hatállyal adható. A két rendelkezés korábbi szövege ezzel egyidejűleg kizárja hatálya alól a KJK irányelv nyomán bevezetett, a zeneművek több EGT-állam területére kiterjedő hatályú engedélyezésére irányuló megbízásokat, vagyis ilyen típusú megbízások esetén, ugyanabban az országban párhuzamosan több közös jogkezelő szervezet is képviselheti az adott szerzőt, műveinek azonos, vagy eltérő összetételű repertoárja kapcsán. Ez a kizárás azonban nem a KJK irányelv rendelkezéseiből fakad. A képviselési megbízás területi kizárólagosságának feloldása, valamint annak lehetővé tétele, hogy a szerző egyes műveire vagy művek egyes csoportjára szóljanak a megbízások abból a KJK irányelv átültetése előtti jogalkotói szándékból fakadt, hogy a belföldi rendes (területileg kizárólagos és az alkotó teljes repertoárjára szóló) jogkezelési tevékenység és az ezzel párhuzamosan akár más szervezet által végzett több tagállam területére kiterjedő hatályú engedélyezés alapjául szolgáló megbízások lehetséges joghatálya között ne legyen olyan ellentmondás, amely ez utóbbi, speciális engedélyezési rezsím alkalmazhatóságát ellehetetlenítené. A gyakorlatban ez a kizárás jelentős értelmezési nehézséget okoz, bizonytalanságot teremt a közös jogkezelő szervezetek közötti átjárhatóság szabályai terén, és ezzel nehezíti a több tagállam területére kiterjedő hatályú engedélyezés speciális rezsímje kapcsán a hazai gyakorlat kialakulását. Erre tekintettel szükséges a jogkezelési megbízások hatályának egységesítése mind a hazai jogkezelési tevékenység, mind pedig a zeneművek több tagállam területére történő engedélyezése tekintetében.

148–151. §

A kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása iránti eljárás 2020. március 1-jével került a korábbi gyámhatósági hatáskörből bírósági hatáskörbe. A kapcsolattartási határozat végrehajtását célzó nemperes eljárás a bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról, valamint egyes bírósági nemperes eljárásokról szóló 2017. évi CXVIII. törvényben (a továbbiakban: Bpnp.) került elhelyezésre. A jogalkalmazói visszajelzésekre tekintettel indokoltá vált a kapcsolattartást rendező határozat végrehajtását célzó nemperes eljárás egyes rendelkezéseinek pontosítása, egyfelől a szétartó joggyakorlat elkerülése, másfelől az eljárás hatékonyságának a kiskorú gyermek érdekeit szolgáló erősítése érdekében.

A Javaslat a Bpnp. 22/B. § (3) bekezdésének módosításával egyértelművé teszi, hogy az eljárás megindítására vonatkozó határidő eljárásjogi határidőnek tekintendő.

A Javaslat a Bpnp. 22/C. § (1) bekezdésének módosításával hangsúlyozni kívánja, hogy az eljárás célja a kapcsolattartást rendező határozat végrehajtása, amelynek során csak kivételes esetben kerülhet sor bizonyításra. Ha kivételesen mégis szükséges bizonyítást felvenni a végrehajtás iránti kérelem elbírálása érdekében, akkor azt a bíróság hivatalból is elrendelheti.

A Javaslat a Bpnp. 22/D. § (1) bekezdésének módosításával 30 napról 15 napra rövidíti le a kérelmező számára a kötelezett teljesítésének vagy a teljesítés elmaradásának jelzésére nyitva álló határidőt, amely gyorsíthatja a végrehajtási eljárást.

A joggyakorlatban felmerült bizonytalanságra reagálva a Javaslat a Bnp. 22/D. § (2) bekezdésének módosításával erősebb eszközöket kíván a végrehajtást elrendelő bíróság számára biztosítani arra az esetre, ha a kérelmezett önként nem teljesíti a végrehajtást elrendelő végzésben foglaltakat. A Bnp. 22/D. § (2) bekezdése a) pontjának módosításával egyértelművé válik, hogy ennek alapján a gyámhatóság nemcsak a kérelmezett teljesítését előmozdító intézkedéseket tehet, hanem köteles megtenni a kiskorú gyermek védelmét szolgáló intézkedést, így például a gyermek védelembe vételét is elrendelheti. Az önkéntes teljesítés elmaradásának eljárásjogi jogkövetkezményeiként elrendelhető intézkedések alkalmasak lehetnek arra, hogy előmozdítsák a kérelmezett önkéntes teljesítését, amely a kiskorú gyermek érdekeit szolgálja.

152. §

A veszélyhelyzettel összefüggő átmeneti szabályokról szóló 2021. évi XCIX. törvény módosítását az indokolja, hogy a közjegyzői irodává alakulás határideje 2022. december 31-én lejár, ezért a szabály ezt követően okafogyottá válik.

153. §

A bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvény 2. mellékletének helyes szöveggel történő hatályba lépése biztosítása érdekében a Javaslat gondoskodik a területi közigazgatás működésével kapcsolatos egyes kérdésekről, valamint egyes törvényeknek az Alaptörvény tizenegyedik módosításával összefüggő módosításáról szóló 2022. évi XXII. törvény érintett rendelkezései hatályba nem lépéséről.

154–155. §

Záró rendelkezések.

III. Kormányrendeletekhez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás

a 2025. évi Oszakai Világkiállítással kapcsolatos egyes rendelkezésekről szóló 490/2022. (XII. 1.) Korm. rendelethez

Jelen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. §-a, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés b) pontja alapján kerül közzétételre.

A rendelet megalkotását a 2025. évi Oszakai Világkiállításon történő magyar megjelenés sikeres megvalósításához kapcsolódó rendelkezésekről szóló 2022. évi XLVII. törvény 8. §-ában kapott felhatalmazás teszi szükségessé.

A törvényi felhatalmazás alapján a Korm. rendelet meghatározza azt a gazdasági társaságot, amely az Oszakai Világkiállításon (a továbbiakban: Világkiállítás) való részvétellel kapcsolatos, a Magyar Turisztikai Ügynökség Zártkörűen Működő Részvénytársaság mint projektkezelő szerv hatáskörébe tartozó feladatokat ellátja, rendelkezik a Világkiállításon történő magyar megjelenés előmozdításával kapcsolatos diplomáciai feladatok ellátásáért felelős személlyel való kapcsolattartás szabályairól.

A Korm. rendelet rögzíti a Pavilon előkészítése és összeszerelése helyszíne szerinti ingatlanon, valamint a Pavilon és a kapcsolódó építmények esetében a bontási tevékenységhez szükséges bontási engedélykötelezettség alóli, továbbá a Pavilon és a Pavilonnal összefüggésben felépülő építmények építési engedélykötelezettsége alóli mentességét, az egyszerű bejelentés és a kivitelezési dokumentáció mellőzésének lehetőségét.

Az Indokolások Tárát az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: dr. Salgó László Péter.

A szerkesztőség címe: 1051 Budapest, Nádor utca 22.

Az Indokolások Tára hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://www.magyarkozlony.hu> honlapon érhető el.